

Magyar Hadtudományi Társaság
TÜZÉR SZAKOSZTÁLY FOLYOIRATA

TÜZÉR FIGYELŐ



2014.
1-2. szám

XVII. évfolyam 1-2. szám

TÜZÉR FIGYELŐ

Kiadja: A Magyar Hadtudományi Társaság
TÜZÉR SZAKOSZTÁLYA

Megjelenik időszakonként
Felelős kiadó: **DR. SZABÓ TIBOR ALEZREDES**
Tanszékvezető egyetemi docens, a szakosztály elnöke
Főszerkesztő: **DR. MLINÁRIK LÁSZLÓ NY. ALEZREDES**
A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Szabó Tibor alezredes
Magyar Gergely százados
Andóczy-Balogh Ádám főhadnagy
Német Tamás százados olvasószerkesztő

A szerkesztőség címe: Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar
Művelési Támogató Tanszék
1101 Budapest, Hungária krt. 9-11.
Telefon: 432-9000, HM: 29-141
HM: 29-137
Levélcím: 1581 Budapest, Pf. 15
Tervezőszerkesztő: Pintér Gáborné
Készült: az NKE Szolgáltató Kft. nyomdájában, 10 példányban

Tartalomjegyzék

Beszámoló az MHTT Tüzér Szakosztály 2014-ben végzett tevékenységéről.....	6
Előszó.....	12
Hazai és nemzetközi tüzér sajtórovat.....	14
Jane's International Defence Review	14
Jane's Defence Weekly	31
Military Technology.....	37
Armada International.....	41
Mindennapi tevékenységeink rovat	43
Első találkozás a tüzér gyakorlótérrel	43
Tüzér honvéd tisztjelöltek éleslövészete a „0” ponti lőtéren	44
„Nomád Portya - 2014”	47
Az MH szintű X. Tüzérlövészeti Verseny eseményei	49
Tüzér fegyvernemi napok 2014-ben	52
Beszámoló az alapítvány tevékenységéről.....	57
Szakosztály tagjaink írták	59
Tartalmas évet zártak a Bocskais tüzérek	59
A 2014. év a 101. Tüzérosztály szemszögéből	63
A 36. Páncéltörő Rakétaosztály	67
Beszámoló a GÁTBE 2014. évi tevékenységéről	70
A Borbála kard nyertese 2013-ban.....	73
Az Izsák Dezső Alapítvány nyertese 2014-ben.....	75
A Borbála kard nyertese 2014-ben.....	77

B E S Z Á M O L Ó **az MHTT Tüzér Szakosztály 2014. évben végzett** **tevékenységéről**

1. Statisztikai adatok (a Szakosztály létszámadatai, a vezetőség összetétele)

Az elmúlt években a tűzér fegyvernemet érintő negatív változások hátrányosan érintették szakosztályunkat is, egyre nagyobb a tagság „előregedése”. Sajnos hasonló tendencia érzékelhető, mint a Gábor Áron Tűzér Bajtársi Egyesület esetében is. Ebben az évben sajnos már nem sikerült megőriznünk a szakosztály integráló szerepét sem. A vezetőség megítélése szerint a kialakult helyzet több okra vezethető vissza. Ezek a következők:

- A tagság igen szétszórtan helyezkedik el, mozgósításuk a klubrendezvényekre igen nehézkes.
- A vezetőségből két fő (dr. Szabó Tibor alezredes, Andóczy-Balogh Ádám főhadnagy) a tűzér szakcsoport állományába tartozik, míg egy fő (Eckhardt Zoltán alezredes) már nem tartozik a tűzér állományába, egy fő (Salgó Béla ny. alezredes) pedig nyugállományú. A szakcsoport oktatóinak egyéb leterheltsége, illetve Eckhardt Zoltán alezredes más szakmai elfoglaltsága igen megnehezítik a vezetőség operatív ténykedését.
- Nem sikerült a fiatal tiszteket mozgósítani arra, hogy a szakosztály keretében tudományos tevékenységet folytassanak.
- A szakosztály rendezvények időpontjának meghatározásakor nehéz az egyetemi oktatók és a csapattagozat elfoglaltságát koordinálni.

Tagságunknak azzal a ténnyel is szembesülnie kell, hogy az *MHTT 2014. február 28-án kelt Alapszabályzat 5.§. 4. pontja alapján* kizárással szankcionálja az éves tagdíjat huzamosan nem fizető tagtársakat. Az Alapszabályzat értelmében a tagdíjat *három éve* nem fizető tagtársakat *automatikusan ki kell zárni* a szakosztály tagságából.

A Tűzér Szakosztály vezetősége a 2014. évben végzett munkáról az alábbiakban számol be a Szakosztálynak.

Összességében 2014. évben a létszámviszonyok az alábbiak szerint alakultak:

- | | |
|------------------------------------|--------|
| • Tagság létszáma 2014-ben: | 26 fő; |
| • Kilépett 2014-ban: | 0 fő; |
| • Tagdíjfizetés elmulasztása miatt | 0 fő |
| • Tagsága megszűnt | 0 fő |
| • Új tagként belépett 2014-ban: | 0 fő; |

- Létszám összesen: 26 fő;
- Tagdíjat befizette: 20 fő (77%)

A **beszámoló megírása időszakában** kétéves tagdíjelmarása van Petrovics Mihály, Horváth Sándor, Bartók Sándor, Berta Gábor tagtársaknak; egyéves elmaradása van Eckhardt Zoltán és Andóczy-Balogh Ádám tagtársaknak.

A 2014. évi **“Tudományos Kutatási Terv”** és az év közben felmerült témák figyelembevételével a tervezett feladatok mellé más rendezvényt nem tervezünk.

A szakosztály tagjai közül:

- Dr. Felházi Sándor ny. ezredes;
- Dr. Furján Attila egyetemi docens;
- Dr. Mlinárik László ny. alezredes;
- Dr. Szabó Tibor alezredes;
- Kovács Gyula ny. alezredes;
- Dr. Piroska György

a Magyar Hadtudományi Társaság Szakértője cím tulajdonosai.

2. A 2014. évi tevékenység értékelése

A Tüzér szakosztály a 2014. évre szóló rendezvénytervében foglaltakat eredményesen teljesítette. A rendezvényeken való részvétel átlagosan 14-16 fő, ami – tekintettel arra, hogy a tagság többsége már nem tüzér beosztásban szolgál, – *vagy nyugállományú* – jó eredménynek mondható. A szakosztály tagságának jelentős része vidéki helyőrségekben él, ami megköveteli a szakosztályülések időpontjainak gondos egyeztetését.

A bevezetőben leírt sötét helyzetképet kissé árnyalja az a tény, hogy a Tüzér Tanszék (később Művelési Támogató Tanszék) és a Tüzér Szakosztály összefogásával 2005-ben beindult kutatási folyamatok nemcsak a leendő tüzértisztek szakmai felkészítésébe, hanem a csapatok, kiemelten a 101. ágyútarackos tüzérosztály szakmai felkészítésébe is beépültek. A szakosztály tagjai által (Petrovics Mihály – Piroska György – Szabó Tibor) kidolgozott „A NATO STANAG időjárás-jelentések átalakítása GOSZTY szabvány időjárás-jelentéssé” átalakító programot már nemcsak a főiskolai BSc alapképzés keretében oktatjuk, hanem ez év őszén a 101. ágyútarackos osztály a gyakorlatban is sikeresen alkalmazta. Erről a tevékenységről Lökösházi Béla őrnagy, a 101. ágyútarackos osztály jelenleg megbízott parancsnoka, a szakosztály ülésen részletesen be fog számolni.

2006-ban a szakosztály tagsága a STANAG 2934 (A ARTY P-1 Tüzérségi eljárások), később az A ARTY P-1 (B) fejezeteit feldolgozta és közösen értelmezte. A STANAG előírásai a tüzérlövés tan és tüzvezetés tantárgyba beépítésre kerültek. A STANAG-ben rögzített két alapvető belövési mód két eljárása (lé-

zertávmérős és bázisvonalas eljárás) 2007-ben bekerült a tüzér szakirány képzésébe, 2008-tól a tűzfeladatok végrehajtását a Baglyas szimulátoron gyakoroltattuk be, míg 2010 óta a hallgatók a tűzfeladatokat már a tüzérségi éleslövészetek során hajtják végre. Hasonló kezdeményezés történt a csapattagozatnál is. A 25. KGY Lövészdandár tüzér tisztjei már néhány éve sikeresen készítik fel a lövész tiszteket és tiszthelyetteseket a tüzérségi tűz igénylése (kérese) és a tüzérségi tűz megfigyelése tárgykörökben. E sikeres kezdeményezés úttörői közül meg kell említeni Bartók Barnabás őrnagy és Kása István alezredes szerepét. Az is öröndetes tény, hogy a kezdeményezéshez az MH Altiszti Akadémia is csatlakozott. Molnár Béla őrnagy vezetésével 2013-tól a lövész tiszthelyettesek ilyen irányú felkészítését a tüzér szakcsoport éleslövészeteire tervezik.

A másik alapvető tüzér STANAG, az A ARTY P-5 (A tüzérség harcászati doktrínája) már 2005-ben bekerült a főiskolai alapképzés programjába. Dr. Fúrján Attila ny. alezredes a tüzér hallgatók tüzér harcászat és harcvezetés felkészítésében a STANAG előírásait következetesen alkalmazza.

A Szakosztály vezetősége a tagság nevében ezúton is köszönetet mond támogatóinak – a Pintér Művek, a Pálos Mérnöki és Tanácsadó Kft, és az HM EI Zrt – hogy lehetővé tették rendezvényeink színvonalas lebonyolítását.

2014-es rendezvényeink:

Fsz.	Téma	Típus	Időpont	Részvétel
1.	Nyílt nap a tüzérségi éleslövészet keretében	Nyílt nap	2014.06.03.	68 fő
2.	A X. MH szintű Tüzérlövészeti Verseny levezetése	Szakmai verseny	2014. 11. 17-19.	72 fő
3.	Tüzér fegyvernemi „Borbála napi” rendezvénysorozat megszervezése és levezetése	Rendezvény sorozat	2014. 12. 03-06.	220 fő

1. A Nemzeti Közsolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Műveleti Támogató Tanszék III. és IV. éves tüzér honvéd tisztjelöltjei (16 fő) – a 2013/2014. tanulmányi év megkoronázásaként, kettő hetes tábori kihelyezésen és éleslövészettel egybekötött harcászati gyakorlaton vettek részt a Bakony Harckiképző Központ „0” ponti Lőterén. Az NKE HHK tüzereivel együtt gyakoroltak a MH Altiszti Akadémia (MH AA) tiszthelyettes hallgatói is. Az MH AA hallgatóinak tevékenységét Szabó Ferenc őrnagy irányította. A tüzérségi éleslövészetet az MH 25. Klapka György Lövészdandár 101. ágyútaracos osztály (pk. Kása István alezredes) és a 36. IPTR osztály állománya (pk. Szentés Gábor alezredes) szolgálta ki. Június 03-án került sor az immár hagyományos

mányos nyílt nap megrendezésére, melyen az érdeklődők közelről tekinthettek bele a tüzérek munkájába. A meghívott vendégeket Dr. Szabó Tibor alezredes, a Művelési Támogató Tanszék tanszékvezetője, gyakorlatvezető köszöntötte. Ismertette az állomány által az elmúlt héten végrehajtott feladatokat. Ezen a napon az állomány közvetlen irányítású tűzfeladatokat hajtott végre D-20-as ágyútarackokkal, 82 mm-es aknavetővel, illetve Fagot és Konkursz IPTR-el. A rendezvényen a szakosztály tagságának **45%-a** vett részt.

2. Az idén meghirdetett X. MH szintű Tüzérlövészeti Versenyre 6 helyőrségből (Budapest, Hódmezővásárhely, Debrecen, Szolnok, Várpalota, Tata) *tizennégy csapat* jelentkezett, melynek helyszínéül a MH Bakony Harckiképző Központ (BHK) Várpalotai Szimulációs Gyakorló Központja szolgált. Az MH BHK parancsnoki állománya és a HM EI Zrt. munkatársai biztosították a vetélkedés zökkenőmentes és színvonalas lebonyolítását. A csapatok november 18-án délelőtt öt csoportban, körmérkőzésekkel vettek részt a viadalban. A versenyzők feladata az volt, hogy egy virtuális terepen pusztítsák az ellenség céljait. Az öt győztes csapat közül egy csapat kiemelésre került, míg négy csapat pedig kieséses rendszerben küzdött a döntőbe jutásért. A döntőbe jutott három csapat november 19-én délelőtt körmérkőzéses rendszerben döntötte el az 1-3. helyezéseket, melyek következtében az alábbi eredmény született. A vetélkedés során az első helyezést érte el, és a Tüzérlövészeti Kupát egy évre elhódította: az MH Bakony Harckiképző Központ 2. csapata, Pk: Bobrovác Balázs őrnagy.

A X. MH szintű Tüzérlövészeti Versenyen a Tüzér Szakosztály állományából öten rendezőként, négyen meghívott vendégként és ketten csapatagként vettek részt.

3. A NKE HHK tábori tüzérei 2014-ben is a hagyományoknak megfelelően ünnepelték a Szent Borbála emlékének szentelt fegyvernemi rendezvénysorozatukat. A rendezvénysorozat nyitó napja 2014. december 03-án az NKE szoborparkjában lévő Szent Borbála szobornál kezdődött. Dr. Szabó Tibor alezredes a Művelési Támogató Tanszék tanszékvezetője ismertette a rendezvénysorozat főbb eseményeit, és rövid áttekintést adott a tüzér tisztképzés jelenlegi helyzetéről. A megemlékezés a Borbála szobor megkoszorúzásával fejeződött be, ahol az aktív tüzérek képviselőjében prof. Dr. Csikány Tamás ezredes, Dr. Szabó Tibor alezredes és a HVK HDMCSF részéről Dr. Gulyás Géza alezredes koszorúzott. A Gábor Áron Tüzér Bajtársi Egyesület részéről Török Miklós ny. vezérőrnagy, Gázsó Imre ny. ezredes és Szabó Zoltán ny. alezredes helyezte el a koszorút az emlékmű talapzatán. A rendezvényt jelenlétével több előljáró, illetve volt tanszékvezető (Fekete József ny. ezredes, Imre Jenő ny. ezredes és Dr. Felházi Sándor ny. ezredes) is megtisztelte.

A Tüzérek Borbála-napi megemlékezéseivel és ünnepével összefüggésben tartották meg idén, december 04-én, a magyar tüzérség fennállásának 101. évfordulóján, az egykori 101. Szigetvári Zrínyi Miklós vegyes tüzérdandár helyőrségében, Pécsen a „101 éves a magyar tüzérség” elnevezésű konferenciát. A színvonalas konferencia megszervezésében kiemelkedő szerepet vállalt Eckhardt Zoltán alezredes, a Tüzér Szakosztály elnökhelyettese. A Művelési Támogató Tanszék képviselőjében négy negyedéves tüzér honvéd tisztjelölt is részt vett. A szakosztály tagságából rendezőként egy fő (Eckhardt Zoltán alezredes), előadóként egy fő (Dr. Gulyás Géza alezredes), és meghívott vendégként négyen (Kovács Gyula ny. alezredes, Horváth Sándor ny. alezredes, Dr. Szabó Tibor alezredes, Andóczy-Balogh Ádám főhadnagy) vettek részt.

Hozzá kell tenni, hogy Eckhardt Zoltán alezredes, a konferenciával egyidőben – együttműködve Pécs Város Önkormányzatával és HM HIM szakembereivel – „Magyar tüzérség a 20. században” című kiállítást szervezett. Ez a kiállítás 2015. június végéig a pécsi Csontváry Múzeumban megtekinthető.

Ebben az évben a tábori tüzérek központi fegyvernemi rendezvényüket december 05-én Tatán, az MH 25. Klapka György Lövészdandár laktanyájában ünnepelték. A központi rendezvényt az MH 25. KGY Lövészdandár 101. tüzérosztály, a 36. páncéltörő rakétaosztály parancsnokai és a NKE HHK KVKI Művelési Támogató Tanszékének oktatói szervezték. Ahogy az már hagyomány, idén is jutalmat és elismerést kaptak a fegyvernem érdekében kiemelkedő munkát folytató tüzérek. Az „Év tüzére” szakmai díjat, a néhai Pintér József Úr fia, Pintér Csaba, a Pintér Művek igazgatója és Dr. Felházi Sándor ny. ezredes, a Szent Borbála szobor kuratóriumának elnöke adta át. Az „Év Tüzére” díjat 2014-ban Lökösházi Béla őrnagy a 101. ágyú-tarackos tüzérosztály törzsfőnöke érdemelte ki. Portfólióját Horváth Sándor ny. alezredes úr ismertette az állománygyűléssel.

A Ludovika Akadémián alapított Borbála-kard másolatát, az Új Borbálakardot Hernádi Máté negyedéves tüzér honvéd tisztjelölt vehette át Dr. Szabó Tibor alezredestől, a Művelési Támogató Tanszék tanszékvezetőjétől és Dr. Mlinárik László ny. alezredestől, a Jó Magyar Tüzérekért Alapítvány kuratóriumának titkárától.

A központi ünnepség ezután a dandár telephelyén a tiszteletbeli tüzérek és a III. éves tüzér honvéd tisztjelöltek tüzérré avatással folytatódott.

Az NKE Művelési Támogató Tanszék Tüzér szakirányának képviselői 2014. december 06-án részt vettek a Mátyás templomban megtartandó, Szent Borbála tiszteletére celebrált ünnepi misén is. A szakirányt Magyar Gergely százados, a Borbála kard viselője, Hernádi Máté honvéd tisztjelölt, valamint Békefi Balázs honvéd tisztjelölt képviselte.

A Borbála napi rendezvényeken szervezőként, rendezőként, illetve meghívott vendégként a szakosztály **tagságának 80%-a** vett részt.

A felsorolt rendezvények alapján látható, hogy a Szakosztály több, országos szintű esemény (verseny, konferencia) szervezését és lebonyolítását vállalta magára, illetve igyekezett hatékonyan és aktívan részt venni ezek végrehajtásában. A rendezvényeken szervezőként, rendezőként, illetve meghívott vendégként általában a szakosztály **tagságának mintegy 50 %-a** vett részt.

A Szakosztály publikációs tevékenysége folyamatos. 2014-ben (2014. eleje) a Tüzér Figyelő összevont, 2013.1-2. számát jelentettük meg.

3. 2015. évi elképzelések, tervek

2015-ben a Szakosztály eddigi gyakorlatának megfelelően negyedévente tervezünk szakosztályülést (illetve rendezvényt), amelyeken aktuális kérdéseket, témákat dolgozunk fel. A szakosztályülések tervezett időpontjait a Szakosztály 2015. évi Tudományos Kutatási Terve tartalmazza.

4. Javaslatok a Társaság központi rendezvényeire

A Szakosztály a 2015. évi kutatási tervében felvállalt témakörök szakmai specialitásából adódóan Magyar Hadtudományi Társaság szintű rendezvényt nem tervez.

Dr. Szabó Tibor alezredes
MHTT tüzér szakosztály elnök

ELŐSZÓ

2013-ban volt 100 éves a honvéd tüzérség. Ez természetesen nem azt jelentette, hogy Hazánkban valamivel alig több, mint 100 éve léteznek tüzérek, hanem azt, hogy az akkori magyar királyi honvédség ebben az évben végre megkapta, megkaphatta ezt a nagyon fontos, és akkor még – elsősorban politikai okok miatt – hiányzó fegyvernemét.

2014 ismét egy jeles 100 éves évforduló, ám nem oly örömteli, mint az előző centenárium. Az 1913-ban létrehozott fegyvernemnek ugyanis alig másfél év múlva már bizonyítania is kellett. Bizonyítania azt, hogy alig valamivel több, mint egy év alatt túljutott a gyermekkoron, a serdülőkoron, sőt maga mögött tudja már egész ifjúságát és immáron igazi „felnőtt” fegyvernemként hathatósan képes támogatni gyalogságunk és lovasságunk harcát az első igazi nagy világégés, a Nagy Háború, vagy ahogyan ma inkább ismerjük, az I. világháború véráztatta csatamezőin.

Az Osztrák-Magyar Monarchia részéről tulajdonképpen magát a háborút is a tüzérek nyitották meg, hiszen az 1914. július 28-i Szerbiának szóló hadüzenetnek – már a következő nap – a Dunai Flotilla monitorainak ágyúí adtak nagyobb nyomatékot, a belgrádi Duna-szakaszon.¹

Nem vagyok hadtörténész. Nem feladatom, és nem is érzem alkalmasnak magam arra, hogy a magyar tüzérek történelmi szerepét akár az I. világháborúban, akár az azóta eltelt időben vizsgáljam.

A számtalan visszaemlékezést, a különböző harctereken készült feljegyzéseket a hadtörténészeink kiváló munkáit olvasván azonban határozottan az kép alakult ki bennem, hogy bizony eleink – bármelyik korról is legyen szó – nehéz körülmények között, becsülettel teljesítették feladataikat.

A „nehéz körülmények” ma is jellemzőek. Igaz nincs háború és nincs határozottan kijelölt ellenség, de azért a világ az elmúlt években sem vált azzá a biztonságos helyé, amelyre – úgy gondolom – mindannyian vágyunk. Talán az emberi természetből fakad, hogy valószínűleg soha nem is lesz az.

Bármerre tekintünk a világban, bármely kontinensen zajló eseményeket vizsgáljuk, azt látjuk, hogy országok kívánják megtartani vezető hatalmi szerepüket megtartani egy régióban, vagy akár a világban. Mások megpróbálják visszaállí-

¹ Dr. Balla Tibor alezredes: Magyar katonák az Osztrák-Magyar Monarchia haderejében (1914-1918), Honvédségi Szemle 2014/6. szám, 136. oldal

tani valaha volt dicsőségüket, míg megint mások megpróbálnak beleszólni a nagyfiúk játékába.

Aki figyelemmel kíséri az egyik szomszédos országunk területén zajló fegyveres eseményeket, azt fogja tapasztalni, hogy a harccselekmények igen nagy részét a tüzérség vívja... Ne feledjük, ez a fegyveres konfliktus két hasonló kultúrájú és fejlettségi szintű, és egymással szomszédos ország között zajlik, Európa keleti peremén. E mellett – Németországtól Indiáig, Brazíliától Kínáig – a világ számtalan országának haderejében gőzerővel fejlesztik a tüzérség különböző alrendszerait.

Mindez véletlen lenne? Aligha. Nincs pénzünk arra, hogy mi is így tegyünk? Amelyik országnak nincs pénze a saját biztonságára, az előbb-utóbb... Ezt nem szabad megvárni. Tenni kell. Gondolkodni, érvelni, meggyőzni. Végezetül ajánlom mindenki figyelmébe Mahatma Gandhi egyik igen bölcs mondását:

*„Először figyelembe sem vesznek,
aztán nevetnek rajtad,
aztán harcolnak ellened,
és aztán nyersz.”*

Dr. Gulyás Géza alezredes
kiemelt tüzér referens főtitest

HAZAI ÉS NEMZETKÖZI TÜZÉR SAJTÓROVAT

Nemzetközi sajtófigyelő

JANE'S INTERNATIONAL DEFENCE REVIEW

AZ USA KORSZERŰSÍTI AKNAVETŐIT

A cikk eredeti címe: US to re-model mortar capabilities

Megjelent: 2014. januári szám, 8. oldal

Szerző: Christopher F. Foss

Az amerikaiak az elmúlt évben több aknavető típust is korszerűsítettek. A 81 mm-es űrméretben az USA haderejében jelenleg, a legnagyobb mennyiségben a M252 típusjelű aknavetőt találhatók. Az amerikaiak a tüzesszöveget 1986-ban rendszeresítették és az M29 aknavetőt váltották fel. Az amerikai szakemberek az aknavető könnyített változatát, az *M252A1* típusjellel, 2011-ben fejlesztették ki. A tömegcsökkentést az alkatrészek számának csökkentésével és könnyebb szerkezeti anyagok alkalmazásával érték el. A könnyűfém ötvözetű talplemez és a kétlábú állvány beépítésével az aknavető össztömege 14%-al (5,8 kg-al) csökkent.

Jelenleg az amerikai gépesített zászlóaljok fő tüztámogató eszközeit az *M1064* típusjelű, az M113 PSZH küzdőtérbe épített 120 mm-es simacsövű aknavetők (M121) képezik. Az amerikai szakemberek megkezdték a kerek alvázú harcjárműbe (Mowag, Piranha stb.) épített változatok fejlesztését is. A 120 mm-es űrméretű önjáró aknavetők továbbfejlesztése során két irányvonalat követnek. Az egyik fejlesztési irányzat keretében a simacsövű M121 aknavető, míg a másik irányzat a francia huzagolt csövű 2R2M típusjelű aknavetőt építik be a küzdőtérbe.

Az amerikai szakemberek új 81 mm-es önjáró aknavető változatot is kifejlesztettek. A harcjárműbe beépített fegyverzetet a szovjet gyártmányú 82 mm-es 52B9 Vasziljok automata aknavető alapján fejlesztették ki. A 81 mm-es aknavető függőleges irányzási tartománya -3 és $+85^\circ$, míg vízszintesen 360° -ban képes tüzelni. A tüzesszög gyakorlati tűzgyorsasága 30 lövés/perc.

BRAZÍLIA TOVÁBBFEJLESZTETTE AZ ASTROS II. MK 3 SOROZATVETŐT

A cikk eredeti címe: Brazil to upgrade ASTROS II MK 3

Megjelent: 2014. januári szám, 24. oldal

Szerző: Victor Barreira

A brazil Avibras vállalat szakemberei az ASTROS (Artillery SaTuration Rocket System) sorozatvető 127 mm-es változatát a 80-as évek elejére fejlesztették ki. A brazil haderő a tüzeszközt *ASTROS II. SS-30* típusjellel, 1983-ban állította hadrendbe. Az ASTROS sorozatvetők eredeti hordozójárműve kezdetben hazai fejlesztésű gépjármű, majd a 90-es évek végétől a 6 X 6 kerékképletű Mercedes Benz Diesel üzemű járműve lett.

A több mint 20 éves fejlesztés alatt az ASTROS sorozatvető következő változatai jelentek meg:

- SS-30: 127 mm-es űrméret, 32 vetőcső, lőtávolság 9-30 kilométer;
- SS-40: 180 mm-es űrméret, 16 vetőcső, lőtávolság 15-35 kilométer;
- SS-60: 300 mm-es űrméret, 4 vetőcső, lőtávolság 20-60 kilométer;
- SS-80: 300 mm-es űrméret, 4 vetőcső, lőtávolság 22-90 kilométer;
- SS-150: 300 mm-es űrméret, 4 vetőcső, lőtávolság 29-150 kilométer;
- AVMT-300: 300 mm-es harcászati-hadműveleti rakéta, hatótávolság 300 km.

A 2010-es évek elején az Avibras szakemberei a tüzeszköz hordozójárművét és a sorozatvető löszereket is korszerűsítették. A konstruktőrök a hordozójárművet páncélozott vezetőfülkével látták el, a tüzeszköz összegzett lövedék kezdősebesség meghatározására szolgáló lokátort és korszerűsített tűzvezető-rendszert kapott. A lövedék korszerűsítés keretében kifejlesztették a SS-40 és SS-60 rakéták irányított változatát is. A brazilok a korszerűsített fegyver-rendszert *ASTROS II. MK 3* típusjellel látták el. A brazil kormány a korszerűsített tüzeszközökkel 2014–2018 között 3 üteget kíván felszerelni.

KÍNA FEJLESZTI HAGYOMÁNYOS CSÖVES TŰZÉRSÉGÉT

A cikk eredeti címe: Read heat: China advances conventional tube artillery

Megjelent: 2014. januári szám, 40-45. oldalak

Szerző: Christopher F. Foss

A kínai tüzérség permanens fejlesztéséről a Tüzér Figyelő előző számaiban többször is beszámoltunk. Az ötoldalas cikkben a szerző a kínai hadiipar a tüzérségi tüzeszközök és löszerek fejlesztése terén elért legújabb fejlesztési eredményeit összegzi.

A kínai hadiipar a 90-es évek elejéig alapvetően a szovjet tüzérségi tüzeszközök modifikált változatait gyártotta. A 122 mm-es vontatott D-30-as tarackot

(Type-96), a 130 mm-es vontatott ágyút (Type-59-1) és a D-20-as ágyú-tarackot (Type-66) nemcsak a Kínai Néphadsereg állította hadrendbe, hanem ezek export változatát kb. 15 ország vásárolta meg. A 80-as években és a 90-es évek elején a kínai hadiipar tüzérségi tűzeszköz fejlesztésében a szovjet licence 122 mm-es 2Sz1 (Type-89) és a 152 mm-es 2Sz3 (Type-83) modifikált önjáró lövegek gyártása nyert prioritást. Ezekkel az önjáró eszközökkel a kínai kormány csak a Kínai Néphadsereget szerelte fel, export változatokat ebben az időben még nem fejlesztettek ki.

A 80-as évek közepétől a kínai hadiipar már nemcsak a 122, 130 és 152 mm-es lövegek fejlesztését preferálta, hanem figyelme a 155 mm-es űrméret felé fordult. A Gerard Bull vezetésével kifejlesztett GC-45 típusjelű 45 kaliber csőhosszúságú 155 mm-es löveg licence képezte alapját a kínai fejlesztésű – elsősorban export értékesítésre szánt – WA021-155 típusjelű vontatott lövegnek. A kínai NORINCO (China North Industries Corporation) vállalt az újonnan kifejlesztett lövegtípusból Iránnak 15, míg Kuwaitnak 25 db-os tételt szállított.

A NORINCO a vontatott lövegek területén az elmúlt években a következő fejlesztéseket hajtotta végre:

- AH-1: 45 kaliber csőhosszúságú 155 mm-es vontatott löveg;
- AH-1 APU): (auxiliary power unit) segédmotorral ellátott, 45 kaliber csőhosszúságú 155 mm-es vontatott löveg;
- AH-2 APU: segédmotorral ellátott 52 kaliber csőhosszúságú 155 mm-es vontatott löveg;
- AH-3: Korszerűsített OTO Melera Model 105 mm-es vontatott löveg;
- AH-4: 39 kaliber csőhosszúságú 155 mm-es ultra könnyű tömegű vontatott (légi szállítható) löveg (tömege kb. 4 tonna).

A kínai hadiiparnak a *lánctalpas alvázú, zárt felépítményű önjáró lövegek* terén elért önálló fejlesztési eredményeit a 155 mm-es, 45 kaliberes lövegcsővel szerelt PLZ45 és az 52 kaliberes lövegcsővel szerelt PLZ52 típusok fémjelzik. A lövegtípusok fejlesztési eredményeiről a *Tüzér Figyelő* előző számaiban részletesen beszámoltunk. Ezen önjáró lövegtípusok harcászati-technikai jellemzőiket tekintve a világ löveggyártásának élvonalába kerültek. A kínaiak a PLZ45 típusjelű önjáró löveget alapvetően exportálási szándékkal fejlesztették ki. A lövegtípusból Kuvait 51 darabot, Szaúd-Arábia 54 db-ot vásárolt. A tűzeszköz beszerzéséről a NORINCO vállalat vezetésével szándéknyilatkozatot írt alá Algéria, Pakisztán és Banglades kormánya is. A PLZ52 típusjelű, 52 kaliberes lövegcsővel szerelt változat fejlesztése a 90-es évek közepén kezdődött, az első prototípus 2003-ban jelent meg. A Kínai Néphadsereg vezetése 240 db tűzeszköz rendszeresítését tervezi.

A NORINCO vállalat a *kerekes gépjármű rakfelületére szerelt lövegek* terén is jelentős eredményeket ért el. Az SH1 típusjelű, 155 mm-es 52 kaliberes

lövegcsővel szerelt önjáró löveg tömege 22 tonna. Az önjáró löveg fejlesztése 2002-ben kezdődött, a prototípus változatot a kínaiak 2007-ben mutatták be. A tüzeszköz löszertároló rekeszeiben 25 lövedék és a hozzá tartozó töltetrendszer tárolható. Az önjáró löveg lőtávolsága javított ballisztikai tulajdonságú, rakéta-póthajtással szerelt lövedékkel (ERFB+RAP) eléri az 53 kilométert.

A NORINCO szakemberei az SH1-es prototípussal egy időben megkezdték az SH2 típusjelű önjáró löveg fejlesztését is. A 11,5 tonna tömegű tüzeszköz hordozójárművét az amerikai HMMWV² modifikált, háromtengelyes jármű képezi. A jármű rakfelületére a kínai konstruktőrök a már jól bevált, szovjet licencű 122 mm-es D-30-as lövegét szerelték fel. A tüzeszköz löszertároló rekeszeiben 24 lövedék és a hozzá tartozó töltetrendszer tárolható. Az önjáró löveg lőtávolsága javított ballisztikai tulajdonságú, rakéta-póthajtással szerelt lövedékkel (ERFB+RAP) eléri a 27 kilométert!

A NORINCO vállalat a *tüzérségi löszerek* fejlesztése területén is imponáns eredményekkel rendelkezik. Napjainkra a kínai szakemberek a 122, 130 és 152 mm-es löszerek döntő többségét korszerűsítették. Figyelemre méltó eredményeket értek el a 155 mm-es lövegek löszereinek korszerűsítése terén is. A 155 mm-es 39 kaliber csőhosszúságú lövegek korszerűsített löszerei a következők:

- BEE6 típusú 155 mm-es hagyományos lövedék – 18,1 km;
- GP2 félaktív önirányítású (lézeres besugárzással) lövedék – 25 km;
- GS1 típusú SADARM lövedék – 25 km.

FRANCIAORSZÁG ÚJ TŰZESZKÖZZEL VÁLTJA FEL A MILÁNT

A cikk eredeti címe: France commits to MMP as MILAN replacement

Megjelent: 2014. február, 14. oldal

Szerző: Doug Richardson

A cikk tájékoztat arról, hogy a DGA (Direction Générale de l'Armement – Általános Fegyverkezési Főnökség) megrendelte az MBDA-tól (több neves európai fegyvergyártó cég egyesüléséből létrejött vállalat) az MMP (Missile Moyenne Portée – „többcélú rakétaeszköz”) gyártását és szállítását. Az MMP 2017-ben áll majd rendszerbe, leváltva a francia hadsereg által jelenleg használt MILAN-t.

Az MMP a francia védelmi „Fehér könyv”-en az alapvető programok listáján szerepel. A MILAN leváltását célzó program keretében az MMP-nek részt kellett volna vennie összehasonlító teszteken, aminek a Raytheon/Lockheed

² High Mobility Multipurpose Wheeled Vehicle (más néven Hammer)

Martin Javelin és a Rafael Advanced Defence System Spike rakétái is részt vettek volna, noha kísérleti lövészetekről nem érkezett jelentés.

2010-ben, az MMP program kezdetén az MBDA tárgyalta izraeli és amerikai cégekkel a lehetséges együttműködésről a két, a francia hadsereg igényeinek is megfelelő változat fejlesztésében.

Az MMP rakétájának fejrészében kettős funkciójú kereső van, ami kombinálja a hő- és nappali kamerát. A műszert a Sagem vállalat fejleszti, a rakéta több belső egységével együtt. További bevont cégek a Roxel és a T2M.

Az MMP konténerben szállítják és abból indítják, ez 1,3 m hosszú, tömege 15 kg. A rakétának kinyíló szárnyai, és kétfűvőkás, szilárd tüzelőanyagú hajtóműve van. A menethajtómű a konténer elhagyása után több méterrel indul be, lehetővé téve a rakéta indítását zárt helyről, épületből is. „Tüzelj és felejtse el”, mozgás közben indítható és fedezék mögött lévő cél ellen is indítható változatok készültek, ez utóbbi csak a járműre szerelt formában valósítható meg. A fedezék mögött lévő célok elleni indítás során a rakéta fedélzetén egy kisegítő egység lép működésbe az indítás előtt, ami egy meghatározott koordinátára vezeti rá a rakétát.

2013 közepén az MBDA bejelentette, hogy több kísérleti indításon vannak túl, és a rakéta harci része, hajtóműve, valamint a kereső is beváltotta a hozzá fűzött reményeket. Az első komplett rendszerindítást az év közepére tervezték, a rendszeresítés 2017-re várható.

A USMC G/ATOR KÖZELEDIK A GYÁRTÁS BEINDÍTÁSÁHOZ

A cikk eredeti címe: US Marine Corps' G/ATOR nears production decision

Megjelent: 2014. február, 38. oldal

Szerző: Geoff Fein

Az USA védelmi minisztériumának beszerzési hivatala döntés alapján az amerikai tengerészgyalogság megvásárolhat négy darabot a G/ATOR (Ground/Air Task Oriented Radar – Földi/légi többcélú lokátor), amik az elsők lesznek, amiket aktív USMC alakulatokhoz telepítenek.

Az első rendszerek a Block I-be tartoznak, amik a légi felderítésre és célmeghatározásra fókuszálnak. Ezek a lokátorok 2016-ra érik el az IOC (Initial Operational Capability – bevezethetőség) állapotot. Az összes, tervezett 17 Block I-es a 2018-as pénzügyi év harmadik negyedére készül majd el.

A Block II. változat (Ground Weapon Locating Radar – földi tüzesszék felderítő lokátor) bevezethetőségét a 2017-es pénzügyi év harmadik negyedére éri el, a teljes mennyiséget, 28 darabot a 2019-es pénzügyi évig gyártják le. A Block IV. változathoz, ami a bevezethetőséget 2018-ra éri majd el, összesen 12 darabot terveznek, 2019-ig.

A USMC több helyszínen is bemutatta az AN/TPS-80 G/ATOR képességeit. A G/ATOR rendszerrel öt elavulófélben lévő, régebbi lokátorrendszer egyidejű felváltását tervezik. A többfeladatú rendszer alkalmas a légtér felderítésére, közeli légvédelem kiszolgálására, földi tüzeszközök felderítésére és légiforgalom-irányításra is.

A rendszer három részből áll: a REG (Radar Equipment Group – lokátor egység), a PEG (Power Equipment Group – erőforrás egység) és a CEG (Communications Equipment Group – kommunikációs egység). A PEG, amit közepes terepjáró tehergépjárműre szereltek, biztosítja a lokátor energiaellátását, vontatja a lokátor-egységet és a részegységeket, felszerelést szállítja. A HMMWV³ re szerelt CEG C2 egységet tartalmaz, és képes két laptopról üzemeltetni a G/ATOR-t. Az egész rendszer szállítható partraszálló-hajón, vagy akár C-130-ason is, és a rendszert képes lesz szállítani a USMC CH-53-as és V-22-es nehéz szállítóhelikoptere is.

A G/ATOR rendszer képes lesz együttműködni az összes létező vagy tervezett C2-rendszerrel (például a tábori tüzérség FATDS rendszere), és a Link11-től Link16-ig terjedő adatátviteli rendszerekkel is, növelve az együttműködés képességét.

A G/ATOR a tesztek során bizonyította alacsony karbantartás igényét, ami nem terheli meg négyfős kezelőállományát. A karbantartáshoz és javításhoz csak néhány eszközre van szükség, és az antenna ilyen igénylő rendszerei a szerkezet hátsó részéről, ajtókon keresztül könnyen elérhetők (nem igényel szétszerelést).

A rendszert több gyakorlaton is tervezik kipróbálni és a tapasztalatokat tovább bővíteni. A tesztek nem csak a G/ATOR kiváló felderítő képességét igazolták – a cikk a NAVY AEGIS lokátor rendszerével hasonlítja össze – de azt is, hogy képes interferenciában gazdag környezetben is kiválóan működni.

A 18 hónapos teszt alatt a G/ATOR szemléltette rakétavédelmi képességét is, így felválthatja majd a tengerészgyalogság öreg AN/TPS-59 lokátorait is. Ráadásul, bármilyen fejlesztés következtében bővül a G/ATOR képessége, a korábbi példányok mindössze egy szoftverfrissítéssel megkaphatják azt.

FÉNYES PÁNCÉL: AMERIKAI ELŐKÉSZÜLETEK AZ ÚJ PALADINHOZ

A cikk eredeti címe: Shining armour: US prepares for new Paladins

Megjelent: 2014. február, 43. oldal

Szerző: Christopher F. Foss

A BAE Systems 2013-at a US Army Paladinjainak (M109 A6) felújítására vonatkozó PIM (Paladin Integrated Management) szerződéssel zárta. Az első

³ High Mobility Multipurpose Wheeled Vehicle (más néven Hammer)

fázis 19 db 155mm/39 kaliberes önjáró lövegre, illetve 18 db lőszerszállító járműre (PIM-CAT – Carrier Ammunition Track – lőszerszállító jármű) vonatkozik. Ez 195 millió USD értékű, szemben a teljes project 688 millió USD-re becsült költségével, amennyiben a hadsereg tartja a 72 készletre vonatkozó igényét.

A PIM-CAT a legújabb neve az M992A2 FAASV-nek, (Field Artillery Ammunition Support Vehicle – táborigényező lőszerellátó jármű) amit az M109A6 PIM Paladinokkal állítanak párba. A gyártó vállalat az első járműveket 2015 közepén szállítja le a megrendelőnek, és teljes kapacitással a hadsereg 580 járműve 2017-re készül el, ha tartani tudják a tempót.

Az ABCT (Armoured Brigade Combat Team – gépesített dandár harccsoport) rendelkezik majd három üteggel, egyenként hat M109A6 Paladin és PIM-CAT járművekkel. A gyártás a BAE York-i üzemében, a végső összeszerelés pedig a vállalat Eglin-ben lévő üzemében történik majd.

A PIM rendszereinek végső tesztelését az oklahomai Fort Sill-ben végzik majd, ami nem csak a táborigényező, de a légvédelem, és így a tüzekek központja. A cikk beszámol az egyes fődarabok készítésének helyéről is.

Az M109A6 Paladin képes kilőni az USA haderejében jelenleg rendszeresített összes 155mm-es tüzekeki löszert, beleértve a Raytheon vállalat által gyártott M982 „*Excalibur*” típusjelű irányított tüzekeki lövedéket is, amit jelenleg alacsony intenzitással gyártanak az amerikai haderő részére. A program további célja az üzemeltetési költségek csökkentése, és a logisztikai ellátás kiszélesítése is, ezért a PIM a már elterjedt és széles körben használt Bredly gyalogsági harcjármű számos alrendszerét megkapja.

Képesség fejlesztés

Az új M109A6 PIM harcászati tömege 35380 kg lesz, (33792 a PIM-CAT esetében). A PIM változatok kiterjedt aknavédelemmel is elláthatók. Emellett új motort is kap, és új, digitális irányító rendszert, ami azonos lesz a PIM és a Bredly között. Az új erőforrás javítja a hajtóerő-tömeg arányt, és segít lépést tartani a hadsereg Bredly és M1A2 Abrams harcjárműveivel.

A fedélzeti tűzvezető rendszert is korszerűsítik, az FCS (Fire Control System – tűzvezető rendszer) képes akár önálló tűzfeladat kiszolgálásra, biztonságos rádió kommunikációval. A tesztek azt mutatták, hogy a Paladin képes volt 60 másodperc alatt kiváltani a tüzet, elősegítve így az ellentüzek lövését.

Az amerikai szárazföldi haderő szakemberei nem követeltek meg hosszabb csövet, így az M109 A6 Paladin 155 mm-es, 39 kaliberes csövet és kapcsolódó

szerkezeti elemeit megtartották. A meg nem valósult NLOS-C⁴-ből származó 600 V-os töltőgép csökkenti a személyzet igénybevételét és növeli a tűzgyorsaságot. A kísérleti lövészet alatt 12 gránátot kevesebb, mint 3 perc alatt lőtt ki, emellett a rendszer rendelkezik MRSI (Multiple Round Simultaneous Impact – a lövedékek egyidejű becsapódása) képességgel is. Az önjáró löveg 42 darab gránátot, és a hozzá tartozó töltetet szállít.

Az M109 A6 Paladin hidraulikus toronyforgatója és magassági irányzógépe nem bizonyult megbízhatónak, és nagyon sok karbantartást igényelt, ezért a PIM-ben ezt 600 V-os elektromos rendszer váltotta fel, ami ugyancsak az NLOS-C-ből való. A torony forgatása és a cső emelése joystick (kézi irányító kar) segítségével történik, vész esetén pedig kézi-kerekekkel.

A torony tetejére egy 50 kaliberes (12,7 mm) M2 HB géppuskát szereltek, önvédelmi céllal, de ez távirányítású változatra is cserélhető.

Számos eleme megegyezik a korábbi M992 A2 FAASV-vel (a korábbi változatú lőszerellátó jármű).

A PIM-CAT (Carrier Ammunition Track – lőszerszállító jármű) 5,4 tonna lőszer szállíthat az M109 A6 PIM számára, ami 95 db 155 mm-es gránátot, ezek tölteteit és gyújtóit jelenti.

A PIM-CAT páncélteste is hegesztett alumíniumból készült, moduláris páncél elemekkel, a löveggel megegyező meghajtással, felfüggesztéssel és automata tűzoltó rendszerrel.

A lőszerfeltöltés folyamata a következő:

Amint az M109 A6 PIM elfoglalja a lövegállást, a PIM-CAT mögé helyezkedik és csatlakoztatja lőszerellátó szerkezetét, így közvetlenül a löveget látja el lőszerrel. Ez lehetővé teszi, hogy az önjáró löveg teljes lőszerkészlettel legyen manővereztethető.

A Paladint előző tervek szerint a 155 mm-es Crusader váltotta volna fel, de a programot törölték, csakúgy, mint a FCS (Future Combat Systems – jövő fegyverrendszerei) program részét képező NLOS-C-t.

2007-ben a BAE Systems vállalat együttműködést kezdeményezett, melynek célja az M109 A6 rendszerben tartása 2050-ig. A cég szoros együttműködésben a hadsereggel nyolc hónap alatt elkészítette az első példányt, amit 2007 közepén mutattak be. Ezt a hadsereg megrendelése követett öt prototípusra, illetve kép PIM-CAT prototípusra. A megrendelést teljesítették 2010-ben, amit intenzív tesztek és lövészetek követtek. 2013. novemberéig a csoport több, mint 15000 155 mm-es gránátot lőtt ki, úgy a régi zacskós töltetek, mint az új moduláris

⁴ Az XM1203 NLOS-C 155mm-es, korszerű önjáró löveghez a meg nem valósult XM2001 Crusader technológiáit használták fel. Első prototípusa 2008. májusában készült el, és a program 2009-es teljes törléséig nyolc prototípus készült.

rendszerű töltetek felhasználásával. Ezzel egyidejűleg a prototípus tüzesczközök több, mint 17000 km-t futottak a tesztek során.

AZ IZRAELI IRÁNYÍTOTT AKNAGRÁNÁT MEGFELEL AZ ELVÁRÁSOKNAK

A cikk eredeti címe: Israeli GMB undertakes qualification
Megjelent: 2014. áprilisi szám, 8. oldal
Szerző: Christopher F. Foss

Az izraeli haderő szakemberei befejezték az Israel Military Industries (IMI) vállalat által kifejlesztett 120 mm-es irányított aknagránát tesztelését. A kísérleti lövészeteket az M113 PSZH küzdőterébe beépített simacsövű 120 mm-es aknavetővel hajtották végre. A 120 mm-es önjáró aknavető (CARDOM) korszerű tüzvezető-rendszerrel, illetve navigációs berendezéssel van felszerelve. A kísérleti lövészet során az aknagránátok 10 méteres körkörös hibával csapódtak a célterületre. Az aknagránát működése a következő: A lövészetet megelőzően a röppládaadatokat betáplálják az irányító mechanizmusba. Az aknagránát repülése közben a fejrészében elhelyezkedő GPS vevő segítségével meghatározza pillanatnyi helyzetét és az irányító mechanizmus összehasonlítja a betáplált adatokkal. Az optimális (kívánt) röpplátától történő eltérés esetén parancsjeleket továbbít a manővert végrehajtó egység felé. Az aknagránát aerodinamikus felületének megváltoztatásával (szárnyak mozzgatásával) a szükséges oldal és távolságkorrekció végrehajtható.

ÚJ IRÁNYZÓ RENDSZER A BM-21 SOROZATVETŐHÖZ

A cikk eredeti címe: New sighting system for BM-21 rocket launcher
Megjelent: 2014. április, 21. oldal
Szerző: Miroslav Gyürösi

A cikk beszámol arról, hogy az ukrán hadsereg BM-21-esekkel kísérleti lövészeteken vett részt. A kísérleti lövészetek során tesztelték a kijevi központú, ukrán Ukrainian Defense Consulting, Ukrainian Armed Forces Model 2017 projectje keretében kipróbálásra kerülő EGP-01BM irányzékot és az UBLFDS-t (Universal battery level fire direction system – többfeladatú üteg szintű tüzvezető rendszer) is.

A lövészet során több rakétát indítottak, és mindkét rendszer hiba nélkül működött.

Az EGP-01BM irányzék elsősorban az eszköz vízszintes irányítását hivatott pontosítani, de a megfelelő emelkedési szög beállítása is lehetséges vele. A digitális irányzék többek között normál „AA” típusú elemmel is üzemel, amivel

legalább 15 órán át működik. Irányzási határai függőlegesen -4° - $+73^{\circ 5}$, a dőlés-szöveget $\pm 3.5^{\circ 6}$ -ig lehet beállítani, mindkét esetben 1,5 szögperc pontossággal. Az irányzék -30°C - $+50^{\circ}\text{C}$ hőmérséklettartományon üzemel, és „G-shock” védelemmel is rendelkezik (gyorsulás tűrés). Az irányzék az adatokat 0-0,5 mils formátumban mutatja. A doboz-szerű műszert csak használat idejére függesztik fel a sorozatvetőre.

EXPORTVÁLTOZATRA KÉSZÍTETT OROSZ ÖNJÁRÓ AKNAVETŐ

A cikk eredeti címe: Taking aim: Russian self/propelled gun/mortar system targets exports

Megjelent: 2014. májusi szám, 36-37. oldalak

Szerző: Christopher F. Foss

A lövegtoronnyal ellátott önjáró aknavető első generációját a világon elsőként a (szovjet) orosz konstruktőrök a 80-as évek elejére fejlesztették ki. A légidesszant csapatok közvetlen tűztámogatására tervezett 2SZ9 *Nona* típusjelű, a BMD (Bajevaja Masina Deszentov – deszant csapatok harcjárműve) alvázán kifejlesztett, 120 mm-es löveg/aknavetővel felszerelt önjáró aknavető a maga idejében forradalmi fejlesztést jelentett. A 8,7 tonna tömegű, $\pm 35^{\circ}$ vízszintes és $-5 - + 80^{\circ}$ függőleges irányzási szögtartománnyal rendelkező tüzesszköz a maga idejében méltán vált az egyik legjobb közvetlen tűztámogató eszközzé a világon. A zárt lövegtoronnyba épített 2A60 típusjelű löveg/aknavető hagyományos aknagránáttal 7,2 kilométeres, míg tüzérségi lövedékkel 8,85 kilométeres lőtávolság elérésére képes. Az szovjet/orosz hadiipar a 2SZ9 önjáró aknavetőből mintegy 600 darabot gyártott. Az orosz hadiipar a gépesített lövészsászlóaljok közvetlen tűztámogatására a tüzesszköz BTR alvázra kifejlesztett változatát, 2SZ23 (*Nona SVK*) típusjellel a 90-es évek elejére fejlesztette ki. A 14,5 tonna tömegű tüzesszköz küzdőterében 30 db lövedék és hozzájuk tartozó hajító töltetek tárolhatók. A NONA SVK változathoz az Orosz Fegyveres Erők mintegy 70 darabot és Venezuela 18 darabos tételt vásárolt.

A 120 mm-es, zárt lövegtoronnyal ellátott önjáró aknavető fejlesztése során az igazi áttörést az 2SZ31 (*Vena*) önjáró aknavető kifejlesztése jelentette. A BMP-3 gyalogsági harcjármű alvázán 1996-ra kifejlesztett tüzesszköz már a XXI. század elejének egyik legkorszerűbb közvetlen tűztámogató eszközévé vált. Az orosz konstruktőrök a 2A60 huzagolt csövet a 2A80 típusjelű, hosszabb csőre cserélték fel. A $-5 - +80^{\circ}$ függőleges irányzási szögtartománnyal rendelkező tüzesszköz oldalirányzási szögtartománya 360° . A beépített

⁵ -06-66,5 - +12-16,6

⁶ $\pm 0-58,3$

löveg/aknavető hagyományos aknagránáttal 7,2 kilométeres, míg tüzérségi lövedékekkel 12,5 (egyres források szerint 13 kilométeres – a szerkesztő) kilométeres lőtávolság elérésére képes. Több nyugati szakirodalomban 14-15 kilométeres lőtávolság adatok is szerepelnek.⁷ Az önjáró aknavetővel *KM-8 Gran* fél aktív önirányított lövedék is kilőhető. A *Malakhit* lézeres besugárzó műszer alkalmazásával 9 kilométeres lőtávolság érhető el.

A tüzerszköz elektron-optikai berendezései segítségével korlátozott látási viszonyok mellett is jól alkalmazható. Túlélőképességét a túlnyomást biztosító berendezés, az ABV jelző berendezés, a lézerbesugárzást érzékelő műszerek és a ködvetők biztosítják. A lövegtoronyba beépített tűzvezető rendszer révén gyors löelem meghatározást biztosít.

A cikk befejező részében a szerző megemlíti, hogy az orosz hadiipar 2SZ34 (*Hosztá*) típusjellel, a 2SZ1 önjáró löveg alvázának és 2A80 löveg beépítésével a VENA harcértékét megközelítő, *de jóval olcsóbban előállítható* tüzerszközt fejlesztett ki.

Szerkesztői jegyzet: A fenti döntésnek valószínűleg két oka van. Az egyik ok, hogy a 2SZ31 Vena igen drága harceszköz. A nemzetközi szaksajtó tanulmányozva a szakértők a tüzerszköz árát 800 000 – 1 000 000 EURO-ra becsülik. Ezt az eszközt még Oroszország hadereje sem képes több százas nagyságban rendszerbe állítani. Az orosz fejlesztők egyébként a Vena önjáró aknavetővel elsősorban a közel-keleti és a FÁK tagállamok (Kazahsztán, Azerbajdzsán, Örményország stb.) piacát célozták meg. A 2SZ31 Vena tüzerszközből egyelőre csak Azerbajdzsán rendelt 18 darabot.

A második ok szintén nyilvánvaló. A 122 mm-es 2SZ1 (Gvozgyika) MTLBU alváza többezres nagyságrendben rendelkezésre áll. Az orosz ezred-(dandár-) tüzérség 2SZ19-el történő átfegyverzését követően a 2SZ1 alvázak „felszabadulnak”. Felújítást követően az orosz kormány az új tüzerszközzel ezres nagyságrendben lesz képes az orosz zászlóaljkat ellátni.

A BAE SYSTEMS VÁLLALAT AKNAVETŐ ÉS TÜZÉRSÉGI LŐSZEREKET FEJLESZT

A cikk eredeti címe: BAE Systems Munitions develops new artillery,
mortar ammunition
Megjelent: 2014. júliusi szám, 12. oldal
Szerző: Christopher F. Foss

⁷ A VENA-val a Kitovlov félaktív önirányítású 120 milliméteres lőszerrel is folynak kísérleti lövészetek. Ezek során már 14-15 kilométeres lőtávolságot is elértek. (A szerk.)

A brit BAE Systems vállalat a 155 mm-es AS90 önjáró, a 155 mm-es M777-es vontatott löveg és a 81 mm-es aknavető részére új löszerek és aknagránátok fejlesztését kezdte meg. A cikk beszámol arról, hogy a szakemberek a múlt évben 155 mm-es űrméretben *XL28-as*⁸ típusjellel új ködlövedéket fejlesztettek ki. Az új ködlövedékek sorozatgyártását a BAE Systems a teszt kísérleti lövészetek befejezését követően, 2016 első negyedében kezdi meg. A fejlesztés során a korszerűsített világítólövedék (*XL27*) is kifejlesztésre került. A korszerűsített világítólövedékek rendszerbeállítása 2017-ben várható.

A brit haderőben rendszeresített 81 mm-es aknavető alap aknagránátját az L41 típusjelű repesz aknagránát képezi. A szakemberek kifejlesztették a megnövelt hatóerejű *XL59* típusjelű repesz aknagránátot is. A 2014 júniusában beinduló kísérleti lövészet sorozatban a vállalat szakemberei mintegy 3600 db aknagránátot lőnek ki. Az *XL59* aknagránát sorozatgyártása 2015 végétől várható.

A VIHAROSAN FEJLŐDŐ KEREKES ALVÁZÚ ÖNJÁRÓ TŰZÉRSÉG BEMUTATÁSA

A cikk eredeti címe: Roll aut: mapping the appetite for wheeled artillery

Megjelent: 2014. júliusi szám, 36-41. oldalak

Szerző: Christopher F. Foss

A szerző a hatoldalas cikkben a kerek alvázú, – kiemelten a gépjármű rakfelületére szerelt – önjáró lövegek jelenlegi fejlesztési eredményeit összegzi. A közepes harckocsi alvázán kifejlesztett, nagy lőtávolságú (30-40 km) lövegek méretük és nagy tömegük (40-50 tonna) révén légi úton nem szállíthatóak. Ezért a világ nagy tűzérési tűzeszköz gyártó vállalatai kisebb tömegű, általában 6×6, vagy 8×8 kerékképletű kerek alvázú gépjárművek rakfelületére szerelt lövegeket fejlesztettek ki. Ezek az önjáró lövegek feladat végrehajtási képességüket tekintve alig maradnak el (vagy megegyeznek) a világ jelenleg legkorszerűbb lánctalpas önjáró lövegeitől. Túlélőképességüket tekintve (elsősorban a páncélvédelem) azonban nem egyenértékűek a zárt felépítményű lánctalpas változatokkal. A felsorolt tűzeszközök nagy része prototípus változat. A szerző a következő kerek változatok fejlesztési eredményeit elemzi:

A) Gépjármű rakfelületére szerelt lövegek

- SH-1 típusjelű 52 kaliber csőhosszúságú 155 mm-es önjáró löveg (Kína);
- SH-2 típusjelű 122 mm-es önjáró löveg (Kína);
- SH-5 típusjelű 37 kaliber csőhosszúságú 105 mm-es önjáró löveg (Kína);
- CAESAR típusjelű 52 kaliber csőhosszúságú 155 mm-es önjáró löveg (Franciaország);

⁸ A britek löszer azonosítója a nagy „L” betű. AZ USA-hoz hasonlóan a prototípus (még nem rendszeresített) lövedékeket „X” jelzéssel látják el. (A szerk.)

- RAAD-1 típusjelű 122 mm-es D-30-as csővel szerelt önjáró löveg (Irán);
- RAAD-2 típusjelű 39 kaliber csőhosszúságú 155 mm-es önjáró löveg (Irán);
- ATMOS típusjelű 39 (45, 52) kaliber csőhosszúságú 155 mm-es önjáró löveg (Izrael);
- ATROM típusjelű 52 kaliber csőhosszúságú 155 mm-es önjáró löveg (Románia);
- NORA-B-52 típusjelű 52 kaliber csőhosszúságú 155 mm-es önjáró löveg (Szerbia);
- Condor típusjelű 52 kaliber csőhosszúságú 155 mm-es önjáró löveg (Dél-Afrikai Köztársaság);
- EVO-105 típusjelű 105 mm-es csővel szerelt önjáró löveg (Dél-Korea);
- STK típusjelű 52 kaliber csőhosszúságú 155 mm-es önjáró löveg (Szingapúr);
- Khalifa típusjelű 122 mm-es D-30-as csővel szerelt önjáró löveg (Szu-dán).

B) Zárt felépítményű páncélozott kerekes önjáró lövegek

- NORA K-1 típusjelű 52 kaliber csőhosszúságú 155 mm-es önjáró löveg (Szerbia);
- ULWSPWH típusjelű 39 kaliber csőhosszúságú 155 mm-es önjáró löveg (Olaszország);
- G6 típusjelű 45 (52) kaliber csőhosszúságú 155 mm-es önjáró löveg (Dél-Afrikai Köztársaság);
- Zuzana típusjelű 45 (52) kaliber csőhosszúságú 155 mm-es önjáró löveg (Szlovákia).

BAE SYSTEMS BEMUTATTA AZ ABSV ÖNJÁRÓ AKNAVETŐT

A cikk eredeti címe BAE Systems shows ABSV mortar carrier

Megjelent: 2014. augusztus, 24. oldal

Szerző: Christopher F. Foss

A BAE Systems bemutatta a „WARRIOR” gyalogsági harcjármű egy új változatát, melyet ABSV, Armoured Battlegroup Support Vehicle – Páncélos Harccsoport Támogató Jármű, néven.

Az eszköz a régi FV432-es páncélozott felderítő jármű leváltását célozta meg. A járműbe egy 81 mm aknavetőt helyeztek el, mely a nyitott felső részen keresztül képes tüzelni. Az eszköz 186 aknagránátot képes magával hordoznia.

Ez a változat a 4 bemutatott különböző változatoknak, melyeket a „WARRIOR” harcjárműből alakítottak ki.

Az Angol Királyi Hadsereg mintegy 350-380 eszközre adott le megrendelést, melyek az említett FV432-s járművet fogják váltani a gépesített lövész dandárok állományában.

OROSZORSZÁG NATO SZTENDERD 2S19-EST ÁRUL

A cikk eredeti címe: Rolling shot: Russia offers NATO standard 2S19 artillery system

Megjelent: 2014. augusztus, 34. oldal

Szerző: Christopher F. Foss

Miután Oroszország több mint 650 darab 152 mm-es 2S19-est rendelt, így URALTRANSMASH kifejlesztette export célokra a 155 mm-es változatot.

Az átalakított löveg alapvetően nem különbözik az alapváltozattól, de mivel szélesebb körben várható az alkalmazása és megvásárlása, így mind mozgékonyabb és tűzgyorsaságban is eltér a 152 mm-es alapváltozattól. Mindemellett pedig a NATO sztenderd löszert alkalmazza.

Nincs információ arról, hogy Oroszország változtatna az eddigi 152 mm-es szabvány űrméretén, azonban az eddig hasonló szabványt alkalmazó nagy exportőrök, mint Kína, jelenleg is váltanak a 155 mm-es űrméretre.

A 2S19M1-155 az exportcélok miatt úgy lett kialakítva, hogy világszerte alkalmazni lehessen. -50° -tól $+50^{\circ}$ -ig, 3000 méteres magasságig 98 %-os páratartalom mellett.

Az alaprendszer alváza a T-80-as harcocsi alváza, ellenben a mostanival, melynek alvázat a T-90-es képezi.

A 2S19M1-155 külsőleg nem nagyon tér el, azonban a belső rendszereiben jóval több fejlesztés található.

Maga a lövegtorony 360° -ban körbeforgatható, a lövegcső emelkedési szöge -4° és $+70^{\circ}$ között van, és ebben is automata töltőberendezés van, moduláris töltet rendszerrel.

A lövegcső 52 kaliberes, huzagolt csövű, füstelszívós kialakítású, csőszájfékes, megnevezése M3-158, mely megfelel a NATO előírásoknak is.

A löveg hagyományos löszerral képes maximális 30 km-es távolságban lévő célokat leküzdeni, javított ballisztikai tulajdonságú, gázgenerátoros lövedékkel pedig 40 km-ig képes pusztítani ellenséges célokat.

Különlegesség, hogy az orosz KRASNOPOL-M lézervezérlésű lövedéket 155 mm-es űrméretben is eladásra kínálják, ezzel azonban csak 20 km-ig képes tűzcsapás végrehajtására.

Az eszköz 42 lövedéket képes hordozni, az eszköz rendelkezik az ASUNO-155 jelzésű számítógépes tűzvezető rendszerrel, valamint az ABS-2S kezdősebesség mérő lokátorral, mely a lövegcső fölött helyezkedik el. Emellett az 1P22

és az 1P23 automata irányzó berendezés, mely össze van kötve az ASUNO-155 ballisztikai számítógéppel teszi képessé 3 percen belüli tűzcsapásra menethelyzetből.

AZ ANGOL KIRÁLYI HADSEREG ÚJRASZERVEZI A TŰZTÁMOGATÁSI RENDSZERÉT

A cikk eredeti címe: Revising the gun line: UK firms up its fire support future

Megjelent: 2014. szeptember, 40. oldal

Szerző: Christopher F. Foss

Az Angol Királyi Hadsereg nemrégiben felállított Egyesített Szárazföldi Parancsnokságának (FTC – FORCE TROOPS COMMAND) feladata, hogy biztosítsa azon harctámogató, harckiszolgáló és különleges támogató erőket, melyeket az Egyesített, Reagáló és Alkalmazó erők parancsnoksága igényel feladatainak végrehajtásához.

A fő része ennek a most megalakított 1. tüzér dandár, mely vegyes fegyverzetű harcoló és tartalék tüzér alegységekből áll.

A tüzér dandár alapja három tüzér ezred, ami egyenként 3 önjáró ütegből, egy sorozatvető ütegből, két EXACTOR Mk2 irányított rakéta rendszerrel felszerelt szakaszból, emellett persze tűztámogató és előretolt repülés irányító csoportokból áll.

Az angol hadsereg több irányban is fejleszti tüzérségét. A lövegek részére igyekeznek újfajta töltet rendszert rendszeresíteni, főképp a RAYTHEON EXCALIBUR lövedék részére. Emellett a kazettás lövedékek korlátozásáról szóló egyezmény miatt kénytelen volt kivonni az MLRS kazettás rakétáit. De magát a harcigépet is fejlesztették, hogy megfeleljen Afganisztán hadszínterén.

A tüzér dandár állományába tartozik 2 harcoló és 2 tartalék 105 mm vontatott tüzér ezred is, melyek az L118-as löveggel vannak felszerelve.

Emellett a hadsereg folyamatosan keres új, könnyebben alkalmazható 155 mm-es fegyverrendszert. Lehetséges a 155/52 mm-es CAESAR és a M777 155/39 mm-es löveg is.

OROSZ PRECÍZIÓS EGYSÉG TŰZÉRSÉGI LŐSZEREKHEZ

A cikk eredeti címe: Russian module promises precision fires for artillery

Megjelent: 2014. október, 17. oldal

Szerző: Miroslav Gyürösi

A MOSCOW DESIGN BUREAU KOMPAS kifejlesztett egy irányító modult nagy űrméretű tüzérségi gránátokhoz.

A BNA-1D egység GLONASS és GPS rendszert is tud alkalmazni minde mellett inerciális navigációs rendszert is beépítettek. Az eszközt lehet aknagránátokhoz, tüzérségi gránátokhoz és rakétákhoz.

A rendszer képes biztosítani 5 méteres vízszintes, 7 méteres magassági és 0,4 m/s-os, sebesség hibát. Működése közben, automatikusan számolja az irányításhoz szükséges adatokat.

A repülési adatokat 15 másodperc alatt képes kiszámolni, ha él a GPS kapcsolat, ha csak az inerciális rendszer, akkor 60 másodperc szükséges.

AZ ARAB EMIRÁTUSOK MEGKAPTA AZ UTOLSÓ AGRAB Mk2 ÖNJÁRÓ AKNAVETŐT

A cikk eredeti címe: UAE to receive last Agrab Mk 2 mobile mortar

Megjelent: 2014. november, 8. oldal

Szerző: Christopher F. Foss

Az AGRAB Mk2 hasonlóan a Mk1-s változathoz a 120 mm-es SRAMS (Super Rapid Advanced Mortar System – Szuper Gyors Fejlesztett Aknavető Rendszer) alkalmazza.

Azonban az alváza az RG31 Mk 6E változata, a THALES SOUTH AFRICA SYSTEMS új tűzvezető rendszerével. Emellett a SELEX társaság FIN3110 lézer giroszkópos navigációs eszköz is beszerelésre került.

A tűzvezető rendszer magába foglalja az automata irányzó berendezést és meteorológiai érzékelő rendszert.

Az eszköz kommunikációs rendszere biztosítja, hogy bármely eszköz képes másik 12 eszközt vezetni, illetve megfelelő adatokkal ellátni a tűzfeladatokhoz, mindamelllett kapcsolatot biztosít külső C2 rendszerhez.

Az irányzási határai a középvonalhoz képest 40° mindkét oldalirányba, illetve -45 - +80°-ig függőlegesen.

A RHEINMETALL DENEL cég többfajta gránáttípust is gyárt a harcjármű részére, ezek közül a kettős spektrumú kód, repesz, világító, infra világító aknagránátokat.

A maximális lőtávolsága 8,1 km, azonban az újfajta rakéta póthajtású aknagránátok esetén 13 km. Várhatóan a GPS vezérelt gránátok esetén 8,5 km, míg a lézeres irányításúak esetében csak 6 km a lőtávolság.

Az egész harcjármű megfelel a STANAG 4569 1. szintű védelmi előírásainak, míg kezelő személyzet kabinja a STANAG 4569 4. szintű védelmi előírásaink, mely persze teljesen zárható, légkondicionált egység.

A tüzesszék tömege teljes feltöltéssel 18 tonna, és egy 12,7 mm-es géppuska is beépítésre került önvédelmi célokra.

RAKÉTATÜZÉRSÉG FEJLESZTÉSE NAGYOBB PONTOSSÁGÉRT ÉS
HATÓTÁVOLSÁGÉRT

A cikk eredeti címe: Fire works: ARS seek greater range and accuracy

Megjelent: 2014. november, 38. oldal

Szerző: Christopher F. Foss

A rakéta-tüzérség hagyományosan egy nagy területre ható nagy tűzerejű könnyen alkalmazható tüzér alegység.

Braziliában az AVIBRAS cég fejlesztette ki az ASTROS sorozatvetőt, melyet már sikerrel exportáltak, például Iraknak, Malajziának.

A harci gép sok fajta irányítatlan rakétát képes kilőni, 32 rekeszes SS-30, 16 rekeszes SS-40, valamint a 4 rekeszes SS-60 és SS-80.

A brazil hadsere 2020-ig tartó programjában a cél, hogy a harci gép képes legyen az összes ASTROS rakétát és a 300 km-es hatótávolságú hadászati rakétát is kilőni.

Kína

A legutolsó kínai fejlesztése a NORINCO sorozatvető, mely a legnagyobb hatótávolságú eszközeinek egyike. A 6×6-os alvázra szerelt eszköz a képes 122 mm-es és 270 mm-es rakétákat képes célba juttatni.

Jelenleg a NORINCO 6×6-os és 8×8-as változatát is fejlesztik, hogy képesek legyenek a legújabb típusú rakéták kilövésére.

A 8×8-as alvázra épített változat meglepően hasonlít az orosz SMERCH eszközre.

A jelenlegi fejlesztések esetében főképp a nagyobb űrméretű rakéták hordozására alkalmas eszközök kifejlesztése a cél.

Izrael

Az izraeli hadsereg legnagyobb hatótávolságú eszköze az LAR, mely 160 mm-es GPS vezérelt rakétákat tud célba juttatni 45 km-es távolságba.

Lengyelország

A lengyel hadsereg a BM-21 alapján készítette el WR-40 LANGUSTA sorozatvetőjét, melynek alváza egy hazai fejlesztésű 6×6-os kerekes alváz. Maga a sínköteg az eredeti eszközről származik, de a tűzvezető rendszere saját fejlesztésű.

Oroszország

Az Orosz hadsereg legnagyobb hatótávolságú eszköze a BM9A52 SMERCH, mely 12 db 300 mm-es rakétát szállít, maximális hatótávolsága 90 km.

Jelenlegi fejlesztéseik a robbanófejek fejlesztése mellett, a CV9A52 TORNADO G, mely hasonlóan a moduláris eszközökhöz, cserélhető az alkalmazandó rakéták mennyisége és űrmérete. Az eszközt 2007-ben mutatták be, 2011-ben állt rendszerbe.

Mindezek mellett folyamatosan igyekszik fejleszteni a jelenleg is rendszerben lévő eszközeit is. Főképp az export partnerek megtartása miatt. A BM-21-es GRAD harcigéphez számítógépes tűzvezető rendszert és új rakétákat fejlesztettek.

USA

Az egyik legsikeresebb nemzetközi sikert elért eszköz az amerikai M270 MLRS.

Az eszköz alkalmazását visszavetette a nemrégiben aláírt egyezmény, mely tiltja a kazettás löszerek alkalmazását.

Az eszköz egyik változata az M142 HIMARS, mely csak egy rakétamodult tud szállítani, de mobilitásban és előállítási költségben is messze felülmúlja az eredeti lánctalpas eszközt.

Az eszköz tűzvezető rendszerét és a sínköteg mozgatási rendszerét már többször is fejlesztették.

IZRAEL ÚJ SOROZATVETŐT MUTATOTT BE

A cikk eredeti címe: IMI shows off new lighter smaller ARS

Megjelent: 2014. december 14. oldal

Szerző: Christopher F. Foss

Az Izraeli Katonai Vállalat bemutatott egy új, 4×4 alvázra szerelhető sorozatvető platformot. Úgy tervezték, hogy bármely egy HMMWV-vel megegyező tulajdonságú járműre felszerelhető.

Az eszköz képes 122 mm-es, 160 mm-es és 370 mm-es rakétákat alkalmazni.

Emellett az IMI ACCULAR rakétákat is képes kilőni, melyek GPS vezéreltek és röppálya korrekcióval érik el 10 méteres pontosságot.

JANE'S DEFENCE WEEKLY

INDIA BEMUTATTA A „KATAPULT” ÖNJÁRÓ LÖVEGET

A cikk eredeti címe: Indian Catapult II to make debut at Defence Expo

Megjelent: 2014. január 29. szám, 17. oldal

Szerző: YAYESH DHINGRA

Az indiai kormány a 60-as évek végén a Szovjetuniótól több száz M-46 típusjelű, 130 mm-es vontatott löveget szerzett be és állított hadrendbe. Napjainkban az indiai vezetés az elavult lövegtípus felváltására alapvetően 155 mm-es vontatott

tott löveget kíván beszerezni⁹. Az indiai szakemberek a 130 mm-es löveganyagot használják fel egy új, lánctalpas alvázú, nyitott küzdőtérrel rendelkező önjáró löveg (*Katapult*) kifejlesztésére. A konstruktőrök a fejlesztési program keretében a löveganyagot a hazai fejlesztésű *Arjun Mk1* közepes harckocsi alvázára építették rá. Mivel az önjáró tüzescső zárt lövegtoronnyal nem rendelkezik, a kezelőszemélyzet védelmét a szakemberek érdekes megoldással biztosították. A küzdőtér fölé, alapvetően a gyalogsági repeszek és a kisebb tüzérségi repeszdarabok ellen védelmet nyújtó födémeket alakítottak ki.

Az indiai Defence Research and Development Organisation szakemberei az első prototípus löveget 2012 májusára fejlesztették ki, a kísérleti lövészetek 2012 novemberében és decemberében folytatódtak. A kísérleti lövészetek tapasztalatai alapján a konstruktőrök több változást is alkalmaztak. A végső kísérleti szakasz 2014 májusára fejeződik be. A sikeres lövészeti eredményeket követően az indiai kormány 40 db Katapult II. önjáró löveg rendszeresítését tervezi. Az indiai fél az új lövegtípust az Új-Delhiben 2014. február 6-9 között megrendezett védelmi kiállításon (Defence Expo 2014) mutatta be.

Szerkesztői jegyzet: A Szovjet Állami Fegyvergyár az M-46 típusjelű 130 mm-es vontatott löveget az 50-es évek elején fejlesztette ki. Az eredetileg hajóágyúból kialakított vontatott löveget a szovjet haderőben 1954-től rendszeresítették. Az 58 kaliberes csőhosszúságú löveg lőtávolsága 27 kilométer. Kína által kifejlesztett javított ballisztikai tulajdonságú, gázgenerátorral szerelt lövedéktípussal a lőtávolság 38 kilométerre növelhető (ERFB+BB). A tüzescsövet a szovjet haderőn kívül még közel 51 állam haderejében (kb. 6500 -7000 db) rendszeresítették. Az indiai haderő eredetileg 900 db M-46 típusjelű 130 mm-es löveggel rendelkezett és jelenleg 550 db-ot tart hadrendben.

A NEXTER VÁLLALAT BEMUTATTA A CAESAR INDAI VÁLTOZATÁT

A cikk eredeti címe: Nexter unveils Indian version of CAESAR mounted gun

Megjelent: 2014. február 12. szám, 5. oldal

Szerző: Guillaume Belan, James Hardy

A francia Nexter vállalat 2012 márciusában kötött szerződést indiai hadiipari vállalatokkal a CAESAR önjáró löveg további korszerűsítésével kapcsolatban. A korszerűsítés alatt az indiai megrendelői igényeknek megfelelő önjáró löveget

⁹ Rahul Bedi -India seeks M777 howitzers from US - JDW 2012. november 14. szám, 15. oldal.

fejlesztettek ki. A konstruktőrök a gépjármű rakfelületére szerelt löveget (*Nexter Trajan*) az Új-Delhiben megrendezett Defexpo 2014 kiállításon mutatták be.

Az indiai kormány a tábori tüzérség 14 éves időtartamú modernizációs tervében mintegy 3000-3200 db korszerű tüzérségi tüzeszköz – köztük 814 db gépjármű rakfelületére szerelt löveg – beszerzését tervezi.

AZ INDIAI LÖVEGFEJLESZTÉSI PROGRAM ALAKULÁSA A KÍSÉRLETI LÖVÉSZETEK FÜGGVÉNYÉBEN

A cikk eredeti címe: Indian artillery programmes progress with conclusion of trials

Megjelent: 2014. február 12. szám, 5. oldal

Szerző: Rahul Bedi

Ez a cikk tulajdonképpen az előző cikk folytatása. Az indiai kormány a tábori tüzérség 14 éves időtartamú modernizációs tervében mintegy 3000-3200 db korszerű tüzérségi beszerzését tervezi. Ennek keretében a beszerzésre jelentkező vállalatok által kifejlesztett tüzeszközök a vontatott lövegek, a gépjármű rakfelületére szerelt és a zárt felépítményű lánctalpas önjáró lövegek kategóriájában, összehasonlító kísérleti lövészet sorozatokon vesznek részt. Ezekről az összehasonlító kísérleti lövészetekről a Tüzér Figyelő előző számaiban részletesen beszámoltunk. Ez év januárjában indiai északkeleti részén a Himalája közvetlen közelében lévő Sikkim államban befejeződött az izraeli ATMOS2000 és a Nexter Trajan (lásd előző cikk) összehasonlító lövészet. A két tüzeszköz 2013 augusztusában a rajasztani sivatagban vett részt hasonló lövészetben. Az összehasonlító lövészet eredményét a cikk nem közölte.

A SZÍRIAI FELKELŐK TOW RENDSZERT SZEREZTEK

A cikk eredeti címe: Syrian insurgents acquire TOW weapon system

Megjelent: 2014. április, 16. oldal

Szerző: Charles Lister

A cikk beszámol arról, hogy több interneten megjelent videó felvétel szerint a Harkat Hazam vezette szíriai lázadó csoport amerikai gyártású TOW rakétákat indított. A hőkamera nélkül is közel 80 kg-os rendszer meglehetősen nehéznek mondható egy ellenállók számára jól használható fegyver esetében, csökkentve harcászati lehetőségeit a manőverezés terén, ugyanakkor nagyobb lőtávolsággal és páncélatütő képességgel rendelkezik, mint számos vetélytársa a kategóriában. Az USA az eszközt széles körben exportálta, többek között Szaúd-Arábiába és Törökországba; mindkettő támogatja a szíriai ellenállókat. A cikk megemlíti, hogy az ellenállókat erősen feltételezhetően támogató két másik Perzsa-öböl

menti ország, az Egyesült Arab Emírátsok és Katar európai páncéltörő rendszereket, HOT és MILAN rendszereket használ.

A videókon szereplő irányított páncéltörő rakéták újszerű állapotából arra következtet a cikkíró, hogy azok nem lehetnek a szíriai kormányerők által korábban Irántól kapott, és a felkelők által zsákmányolt eszközök, (ezeket az 1980-as években, nagy mennyiségben, illegálisan szállították Iránba) mint ahogy az alap irányzékuk kizárja az Irán által gyártott Toophan változatot is. Az Egyesült Államoknak értesülnie kellett volna harmadik fél által történt szállításról.

Ez azt mutatja, hogy a CIA által vezetett katonai segítségnyújtás kiszélesedett, ami valószínűleg egyaránt jelenti a kiképzési és tanácsadói segítség mellett az ellenállók közvetlenül fegyverekkel való ellátást is. A TOW beszerzés mögött a szerző az SMC (Syrian Military Coucyl – Szíriai Katonai Tanács) szilánkját látja, ami kiépítette a lázadók mérsékelt ágának idegen fegyverekkel történő ellátásának és tevékenységük összehangolásának csatornáját.

A NEXTER ÉS AZ AVIBRAS CÉGEK ÖNJÁRÓ LÖVEGET FEJLESZTENEK

A cikk eredeti címe: Nexter, Avibras sign wheeled SPG agrament

Megjelent: 2014. június 25. szám. 20. oldal

Szerző: Charles Forrester

A francia Nexter és a brazil Avibras vállalatok közös önjáró löveg fejlesztési programról szóló szándéknyilatkozatot írtak alá. A fejlesztés alapját a Nexter vállalat 155 mm-es 52 kaliber csőhosszúságú CAESAR önjáró lövege képezi. Az együttműködés keretében a francia vállalat magát a gépjármű rakfelületére szerelt löveget és a hozzá kifejlesztett löszert, míg az Avibras a logisztikai járműveket és a vezetési rendszert fogja korszerűsíteni. Az így kifejlesztett rendszert (löveg + löszer + logisztika + vezetési rendszer) a latin-amerikai és az afrikai piacokon próbálják meg értékesíteni.

LENGYELORSZÁG KIFEJLESZTI A „PIRAT” IPTR-T

A cikk eredeti címe: Poland develops PIRAT ATGM

Megjelent: 2014. augusztus 13. 16. oldal

Szerző: Remigusz Wilk

A lengyel Mesko cég megkezdte az új rövid-hatótávolságú lézervezérelt páncéltörő rakéta kifejlesztését.

A tervek szerint 2015 közepén kezdik a löteszketet és a sorozatgyártást pedig 2017-ben indítják be.

A lengyel hadsereg elsődleges irányított páncéltörő eszköze az izraeli SPIKE-LR, mely 4 km-hatótávolsággal rendelkezik. Az új lengyel eszköz, min-

dössze 2,5 km-es hatótávolsággal rendelkezik, de a kutatások rávilágítottak, hogy Lengyelország terepviszonyai között általában nincs szükség nagyobb hatótávolságú eszközre. Emellett, az izraeli eszközhöz egy rakétának mintegy harmad áráért be tudják majd szerezni.

Az eszközt a lövész alegységek és UAV-k is indíthatják. Az rakétához várhatóan kumulatív, kumulatív-repesz és thermobarikus robbanófejeket rendszeresítenek.

BAHREIN MEGRENDELTE A KORNET PÁNCÉLTÖRŐ RAKÉTA LEGÚJABB VÁLTOZATÁT

A cikk eredeti címe: Bahrein orders latest KORNET ATGM

Megjelent: 2014. augusztus 20. 19. oldal.

Szerző: Jeremy Binnie

Bahrein lesz az első beszerzője az orosz KORNET-EM páncéltörő rakéta rendszernek. Ez a rendszer egy járműbe van telepítve és kettő kiemelkedő indítóállványról – egymástól függetlenül – tud célokat pusztítani.

Ez a rendszer a „tüzelj és felejtse el” elven működik, a maximális hatótávolságát megnövelték 10 kilométerre (termobarikus robbanófejjel ellátott rakétánál) és 8 kilométerre a tandem robbanófejes változatáét, és a találati pontosságát pedig az ötszörösére növelték az eddigi változatához képest.

Emellett a kettős töltetű robbanófej miatt képes az aktív védelmi rendszerrel ellátott célok megsemmisítésére is, mert minimális időközzel tudja indítani a rakétákat.

HSW BEMUTATTA A „KRYL” ÖNJÁRÓ LÖVEGET ÉS A PÁNCÉLOZOTT LÖVÉSZ HARCJÁRMŰRE SZERELT LÖVEGET

A cikk eredeti címe: HSW unveils Kryl SPG and IFV turret

Megjelent: 2014. szeptember 10.8. oldal.

Szerző: Remigiusz Wilk

A Huta Stalowa Wola (HSW) cég bemutatta két új fegyverrendszerét a MSPO 2014 kiállításon

Az első a KRYL kerekas önjáró löveg, melyet a Lengyel Nemzeti Kutató és Fejlesztő Központ megrendelésére fejlesztett ki.

A löveg egy 6×6-os JELCZL alvázra készült és a SOLTAM/ELBIT SYSTEM 155/52 mm-es ATMOS 2000-es lövegcsövet hordozza, melyet külön erre a célra átalakítottak, hogy megfeleljen a lengyel elvárásoknak.

A rendszer várhatóan 2015 végén készül el és utána kezdik meg a teszteléseket.

Maga a rendszer teljes feltöltéssel 23 tonna, melyet 19 tonnára lehet csökkenteni, hogy egy C-130-s repülő is el tudja szállítani.

A löveg képes a 6 lövés/perces tűzgyorsaságra is illetve folyamatos tüzelésnél 2 lövés / perces tűzgyorsaságra is. A löveg minimális lőtávolsága 5, maximális pedig 40 kilométer, a harchoz – harctól tételének ideje pedig 60 másodperc.

A másik eszköz jelenleg csak egy működő modell volt, melynek az alváza a lengyel licenszben gyártott Finn PATRIA lövészpáncélos.

AZ INDIAI VÉDELMI MINISZTERIUM SPIKE PÁNCÉLTÖRŐ RAKÉTA BESZERZÉST IRT ALÁ

A cikk eredeti címe: Indian MOD signs of fon Spike, sub, ICV procurements

Megjelent: 2014. november 5. 16. oldal

Szerző: Rahul Bedi & James Hardy

Az Indiai Védelmi Minisztérium 2014. október 25-én aláírta a szerződést 8356 db hordozható rakétáról és 321 db indítóegységről a RAFAEL fegyvergyártó céggel. Ezzel az amerikai Raytheon/Lockheed Martin cég egy 13,3 milliárd dolláros üzletet veszített el.

Az Indiai Hadseregnek mintegy 37860 rakétára és 1940 darab indítóegységre van szüksége. A rendelt mennyiség és szükséges mennyiség különbözetét Indiában gyártják le a Bharat Dynamics Limitednél.

OROSZORSZÁG MEGKEZDTE A „KOALITSIYA” ÖNJÁRÓ LÖVEGÉNEK PRÓBÁIT

A cikk eredeti címe Russia trials new Koalitsiya SPG

Megjelent: 2014. november 26. 15. oldal

Szerző: Christopher F Foss

A legújabb 152 mm-es önjáró löveg, a „KOALITSIYA” 2S35-ös, próbái megkezdődtek és az eszköz nemsokára rendszeresítve lesz sok új fegyverzeti eszköz mellett, hogy növelje az orosz haderő képességeit.

Előzetesen 2010-ben törölték a programot, de végül az eszközt egy BMPT-15 alvázra helyezték át. A lövegcsövet az 9-es ARTILLERY PLANT készítette, melyet automata töltő berendezéssel láttak el.

A rendszer követi az orosz 152 mm-es szabványt. Ezzel igencsak lecsökkenti az export lehetőségeket, hiszen Kína sokáig használta a 122 mm-es és 152 mm-es orosz szabvány űrméretet, jelenleg ő is átalakítja a fegyverrendszerét 155 mm-es lövegekre.

A 2S35-öst a 2S19-es hosszú távú leváltására szánják az orosz haderőben.

MILITARY TECHNOLOGY

ÚJ CARL-GUSTAF LŐSZER ZÁRT TÉRBŐL TÖRTÉNŐ TÜZELÉSHEZ

A cikk eredeti címe: Saab Unveils New CARL GUSTAF Ammunition For Use Confined Spaces

Megjelent: 2014. február, 18. oldal

Szerző: szerkesztőségi cikk

A Saab kifejlesztette az új 655CS 84mm-es páncéltörő rakétalőszert a svéd fejlesztésű CARL-GUSTAF fegyverrendszerhez, első alkalommal teremtve meg az eszköz zárt térből való biztonságos indításának lehetőségét. A Saab úttörő a zárt térből alkalmazható fegyverrendszerek fejlesztése terén, beleértve az AT4 CS AST és NLAW rendszereket.

655CS (Confined Space) az első lőszer a CARL-GUSTAF-hoz, amit zárt térből való indításra optimalizáltak (értsd: épületen belülről). Ez egy nagyon fontos követelmény a modern, gyakran beépített területen zajló konfliktusokban, és a Saab komoly kutatásokat folytatott, hogy a többcélú CARL-GUSTAF rendszerüket megfeleltessék ennek a követelménynek. A Saab már leszállította első megrendelőjének az új 655 CS rakétákat.

A Saab szakembere azt nyilatkozta, hogy a fejlesztés megvalósulása nagy áttörés a CARL-GUSTAF számára, és elősegíti a világviszonylatban értelmezett vezető szerep betöltését is, mint földi támadó fegyverek gyártója. Az új lőszer tovább növeli majd a CARL-GUSTAF sikerét és új képességeket biztosít a Saab jelenlegi megrendelőinek.

FRANCIAORSZÁG MEGRENDELTE AZ MBDA MMP FEGYVERRENDSZERÉT

A cikk eredeti címe: MBDA notified by France of MMP weapon system order

Megjelent: 2014. február, 69. oldal

Szerző: szerkesztőségi cikk

Ez a cikk kiegészíti a 2014. február, 14. oldal „France commits to MMP as MILAN replacement” című cikkét. A francia DGA¹⁰ megrendelte az MBDA-tól az MMP¹¹ nevű páncéltörő rakétarendszert, amit a francia hadsereg 2017-ben rendszeresít majd. Az MMP a francia hadseregben rendszeresített és a világ 40 országába eladott MILAN páncéltörő rakétarendszert váltja majd le. Moduláris

¹⁰ Direction Générale de l'Armement - Általános Fegyverkezési Főnökség

¹¹ Missile Moyenne Portée - „többcélú rakétaeszköz”

rendszerének köszönhetően az MMP-nek lesz majd hordozható, harcjárműre szerelt és repülőeszközzel indítható változata is.

Az MMP széleskörűen alkalmazható, harcokcsik, páncélozott- és nem páncélozott járművek és épületek ellen is. A rakéta zárt helyről is indítható, akár fedezékben lévő cél ellen is. Az MBDA képviselőjének nyilatkozata szerint az MMP fejlesztése során felhasználták az afganisztáni, és az Afrikában, Ázsiában szerzett tapasztalatokat is. A rakéta innovatív eljárásokkal készül, képességei magasan versenytársai fölé emelik majd. A francia megrendelés a következő tíz évre biztosítja majd nemcsak a cég sikerét, de számos alvállalkozója okán – mint a Sagem – a francia rakéta szektor fejlődését is.

ALKALMI HARCÍ KÖTELEK FELÉPÍTÉSE ÉS KÉPESSÉGEI

A cikk eredeti címe: Task Force Composition and Capabilities

Megjelent: 2014. április, 56. oldal

Szerző: Stefan Nitschkek

Az USA tengerészgyalogság MEU (Marine Expeditionary Unit – tengerészgyalogos expedíciós egység) egy erős, széles spektrumban és rugalmasan alkalmazható kötelék, tengeri, szárazföldi és légi képességekkel egyaránt, rövid időn belül bevethető és hosszabb hadműveleteket is képes folytatni.

Harci és nem harci helyzetekben egyaránt a MEU egy önálló, partraszálló képességgel rendelkező, előretolt kötelék. A cikk számos eszközt bemutatja, külön fejezetben tárgyalva a tüzérségét.

A MEU tüzérsége számára a digitalizáció volt az első lépés, amely a C4I rendszer által kezelt integrált harcmezőn valóban egy csoporttá tette őket. Ezt jól szemlélteti az új tűzvezető számítógépek használata az ütegparancsnokságokon, olyan képességekkel, mint például az M982 EXCALIBUR típusjelű irányított lövedék alkalmazása. A GPS irányítású EXCALIBUR 30 kilométeres lőtávolság mellett is pontos találatot eredményez.

A DFCS-vel (Digital Fire Control System – digitális tűzvezető rendszer) felszerelt 155 mm-es M777 típusjelű vontatott lövegeknek sokkal nagyobb az önállóságuk, mint korábban, és gyorsabban harchoz tehetőek, illetve gyorsabb és pontosabb tűzfeladat végrehajtásra képesek. A rendszer tartalmazza a GPS és inerciális navigációs rendszert, és digitális csatornán kommunikál az FDC-vel (Fire Direction Center - tűzvezető központ), a tűzfeladatok adatait pedig monitoron jeleníti meg a kezelők számára.

Az M777A2 155 mm- es 39 kaliberes ultrakönnnyű löveg szerkezetéből és a könnyen való szállíthatóságot célzó kialakításából fakadóan lényeges eleme MEU-nak. A szárazföldi elem integrált részét képezik, és mivel általában nem kell koncentrálni a tüzüket, kisebb lőtávolságuk sem jelent hátrányt. Az M777

tömege mindössze 4,1 tonna, szemben az általa leváltott M198 tömegével, ami 7,1 tonna volt. A jelentős tömegcsökkenés a titán széleskörű használatának köszönhető. A kis tömeg és méret lehetővé teszi az M777 szállítását légi úton, mind a CH-53 Super Stallion, mind az újabb, MV-22 Osprey helikopterekkel.

A CARL-GUSTAFOT VÁLASZTOTTÁK AZ AMERIKAI HADERŐ STANDARD ESZKÖZÉNEK

A cikk eredeti címe: Saab's CARL-GUSTAF Map-portable weapon system selected as standard issue for the US Army

Megjelent: 2014. április, 64. oldal

Szerző: szerkesztőségi cikk

Az amerikai Védelmi Minisztérium a svéd Saab CARL-GUSTAF nevű hordozható páncéltörő rakétarendszerét választotta a hadseregnél PoR (Program of Record – csapatpróba) végrehajtására. Eszerint a vállról indítható rakéta a különleges erőknél történt hosszú használat után rendszeresítésre kerül a könnyűgyalogos alakulatoknál is.

A több mint 40 országban rendszeresített, többfeladatú, vállról indítható, hordozható fegyverrendszert a Saab folyamatosan fejleszti a legújabb követelmények és harctéri tapasztalatok figyelembevételével. A CARL-GUSTAF újabb, könnyebb kialakítású változata jelenleg is fejlesztés alatt áll.

Továbbfejlesztések is történtek a CARL-GUSTAF fegyverrendszerrel (amerikai típusjele: M3 MAAWS), a nemrég elkészült 655CS (Confined Space) páncéltörő lőszerrel. Ez az első modern generációs rakéta, amit a Saab a hátul kiáramló gázok csökkentését figyelembe véve fejlesztett ki. Ez lehetővé teszi a rakéta biztonságos indítását zárt térből is (pl. szoba), minimálissá téve a hagyományos, vállról indítható rakéta alkalmazásának kockázatát.

ÚJ, KÖNNYŰ COMMANDO AKNAVETŐ A KÜLÖNLEGES ERŐK ÉS A GYALOGSÁG RÉSZÉRE

A cikk eredeti címe: New lightweight COMMANDO mortar for SOF and infantry

Megjelent: 2014. június, 19-20. oldalak

Szerző: AF

A norvég IDT (International Defence Trading) új, ultrakönnnyű 60 mm-es aknavetőt kínál a különleges erők és gyalogság részére. Az aknavető a cég állítása szerint a vállról szállítva 10 mp alatt tűzkésszé tehető.

A COMMANDO 60 mm-es aknavető cseh tervezésű, és rendszeresítésre került a cseh és lengyel haderőkben, valamint bizonyított a NATO különleges erő-

inek kötelékében is. A COMMANDO egy kompakt, ultra könnyű fegyvert jelent, nagy tűzgyorsasággal és pontossággal. Az IDT-n kiderült, hogy az alacsony kezdősebesség kis erőt követel meg az aknavetőt használótól. Az aknavetőt jelenleg Norvégiában gyártják.

Lőszerválasztékában rendelkezésre áll a HEF (TNT), HEI (romboló), köd, vörös köd (230 g vörös foszfort tartalmaz), HEI-HP (repszromboló), gyújtó (vörösfoszfor) és két típusú gyakorló lőszer. Mindegyik aknagránáthoz a PDSQ DM111 M5 vagy az MZ95A1 gyújtókat használják. A gránátokhoz egy alap és kettő változtatható résztöltet van. A HEI gránát 40%-kal több repeszt kínál, és 11,8 m-es sugarú körben biztosít repeszhatást összehasonlítva a hagyományos, TNT-vel töltött HEF jelű aknagránáttal. Két fajta világító aknagránát is készült a fegyverhez, látható fényű, és infra.

Támogatásként, az IDT kiképzőket, tanfolyamokat, dokumentumokat és integrált logisztikai támogatást is kínál hozzá. Az aknavetőt Németországban, Hollandiában és Belgiumban a Liemke kínálja eladásra.

MMP BEMUTATÓ LÖVÉSZET ZÁRT TÉRBŐL

A cikk eredeti címe: MBDA demonstrates MMP firing from confined places

Megjelent: 2014. június, 21. oldal

Szerző: szerkesztőségi cikk

Mint látjuk, ebben az évben a többcélú rakétaeszközzel több cikk is foglalkozik. Az MBDA MMP (Missile Moyenne Portée - „többcélú rakétaeszköz”) programja mérőföldkőhöz érkezett. Az MBDA bemutatta a rakéta indítási lehetőségét valós körülmények között. A tesztet a vállalat munkatársai hajtották végre, operátor jelenlétében. Az MBDA közép-franciaországban lévő kísérleti telepén, zárt helyen elvégzett indítás megerősítette a rakéta és az indítóállvány biztonságos használatának lehetőségét. Az indításokat több eltérő hőmérséklettartományon végezték.

Ezzel párhuzamosan az új harci rész tesztjei bizonyították a hatékonyságát a legújabb generációs harcokocsikat imitáló cél ellen. A cikk kettő, kísérleti indításról is beszámol. Az elsőben maximális sebességnél demonstrálták a hatékonyságot, a másodikban a legújabb generációs reaktív páncélzattal felszerelt harcokocsi ellen indították a rakétát. A reaktív páncélzat robbanóanyaga felrobbant, a rakéta pedig átütötte a páncélt, szemléltetve hatékonyságát.

ARMADA INTERNATIONAL

AUSA 2013, GLSDB - OLCSÓ CSAPÁSMÉRŐ FEGYVER A BOEING-TŐL

A cikk eredeti címe: AUSA 2013, GLSDB: an affordable strike weapon from Boeing

Megjelent: 2014. január, 56. oldal

Szerző: Paolo Valpolini

A cikk a 2013. október 21-23-ig, Washingtonban megrendezett „AUSA 2013” fegyverkiállításról számol be, első fejezetében a GLSDB-vel foglalkozik. A GLSDB-t (Ground Lunched Small Diameter Bomb – földi indítású kis átmérőjű bomba) egy létező földi indítású rakéta és egy létező irányított légibomba kombinálásából hozták létre, azzal a céllal, hogy olcsó, a már rendszeresített eszközökből előállítható precíziós fegyvert alkossanak, amivel az MLRS 150km-es lőtávolságról is képes precíziós csapásmérésre. A Boeing azért állt elő ezzel a megoldással, mert a kazettás lőszereket tiltó egyezmények miatt az Army elkezdte kivonni M26 rakétáit. Az MLRS-ből indítható M-26 644 M77 kettős célú, gyalogság és járművek elleni résztöltettel volt felszerelve, amit a jövőben nem kívánnak alkalmazni. Az M26 rakéta lőtávolsága azonban 32 km, amit továbbra is ki lehet használni, hogy odaszállítson valamit. A Boeing kifejlesztett egy illesztő részt a repülőgépekről sikerrel alkalmazott SDB számára.

Az elgondolás szerint a normál MLRS indítócsövéből indítható GLSDB amint eléri a beprogramozott magasságot, leválasztja harci részét (az EDB bombát). A bomba ezek után kinyíló szárnyai segítségével siklik a cél felé GPA és tehetetlenségi navigációs rendszerét használva. A 93 kg-os harci részben 16 kg robbanóanyag van, elektronikus biztosítású gyújtója pedig az indítás előtt beállítható légi robbanás, rádiós-magassági és késleltetett módra, ez utóbbival akár egy méteres vastagságú megerősített betonbunker is sikeresen támadható. A GLSDB mind az MLRS-ről (maximum 12 db), mind a kerek HIMARS-ről (6 db) indítható. A jövőben a rendszer tesztelése várható.

„AZ AKNAVETŐK VILÁGA”

A cikk eredeti címe: This is Mortar World

Megjelent: 2014. március 16–26. oldalak

Szerző: Paolo Valpolini

Mint az címből is sejthető, a szerző a 10 oldalas cikkben az aknavetők fejlesztése során napjainkban jelentkező tendenciákat elemzi. A szerző a következő tüzesszerek vizsgálatára tér ki:

A) Lánctalpas alvázú, zárt lövegtoronnyal rendelkező önjáró aknavetőök

- A szovjet (orosz) fejlesztésű 120 mm-es 2SZ9 NONA és a 2SZ31 Vena önjáró aknavetőök;
- A svéd-finn fejlesztésű 120 mm-es *Nemo* önjáró aknavető;
- A finn fejlesztésű kétcsövű 120 mm-es *Amos* önjáró aknavető;
- A lengyel fejlesztésű *RAK 120 típusjelű* 120 mm-es önjáró aknavető.

B) Lánctalpas harcjármű küzdőterébe beépített aknavetőök

- RUAG *Bighorn* 120 mm-es önjáró aknavető (Svájc);
- M113A4 120 mm-es önjáró aknavető (Törökország);
- SRAMS 120 mm-es önjáró aknavető (Szingapúr)

A cikk befejező részében a szerző az aknagránátok fejlesztésének jelenlegi irányzatait elemzi.

MINDENNAPI TEVÉKENYSÉGEINK ROVAT

ELSŐ TALÁLKOZÁS A TÜZÉR GYAKORLÓTÉRREL

Május hónapban egy hetes gyakorlaton vettünk részt, Tüzérfelderítés keretén belül, Dr. Furján Attila egyetemi docens és Magyar Gergely százados vezetésével. Az időjárás előrejelzések nem voltak kedvezők, de hittem benne, hogy jobb időnk lesz.

Vasárnap visszaérkeztünk az egyetemre. Összepakoltunk a hétre szükséges és előírt felszereléseket. Hétfői nap reggelén a 21-es tanteremből kihoztuk azokat az eszközöket, amelyeket vittünk a gyakorlatra. Lézertávmérő, tájolóműszerek, optikai eszközök, tájolók. A megérkezett busznál létszámenőrzés után felmálháztunk, s útnak indultunk Újmajorba. Az utat az állomány java végigaludta. Miután megérkeztünk várni kellett, amíg az alezredes úr elintézte a szállást és a felszerelés elhelyezési lehetőségét a raktársátorban. Délelőtt elfoglaltuk a sátrat, körletrendezés volt a tevékenység. A finom ebédet követően délután kivonultunk a lőtérre. A Kőrös-hegyi figyelőben tereptájékoztatót tartott az alezredes úr, ismertette a fő pontokat, részeket. A terepet ezután már jól ismertük. Kellemes időjárásunk volt, enyhe szél, néha fel-felbukkanó nap. A délután folyamán megállapítottuk a helyi mágnes-tű-helyesbítést a Lapos hegynél. Vacsorára visszakerkeztünk a táborba, majd szabadidő következett.

Kedden korán keltünk, délelőtt folyamán figyelőpont elfoglalást hajtottunk végre, majd a melegített konzerves ebéd után délután folytattuk a gyakorlatot. Ezen a napon már kényelmetlenebb időjárás volt, néha szemetelt az eső, fújta a szél.

Szerdán folytattuk az előző napi tevékenységet. A végére az egész csoport jól tudta végrehajtani a figyelőpont elfoglalását, és a felderítés megszervezését. Az időjárás jelentés éjjelre ígerte a nagy vihart, ami be is következett, tartottunk attól, hogy ránk dől a sátor.

Csütörtökön a rossz időjárás következtében senki sem hagyhatta el a táborot. Délelőtti feladatunk volt, hogy segítsünk a tüzérosztálynak a lőszer előkészítésben. Érdekes és új tapasztalatokat szereztünk, mert olyat csináltunk, amit iskolai keretek között sajnos nincs lehetőségünk. Az ebédet követően délután tájékoztató pont vázlatot kellett készítenünk. Miután mindenkinek sikerült legalább négyes eredményt elérnie, szabad program volt biztosítva. Az éjszaka megint viharos idő volt, erős szél, és eső.

Pénteken délelőtt összeköltöttük a felszerelést és vártuk a buszt. Megérkezett a busz, felmálháztunk és visszajöttünk az egyetemre.

Összességében egy komplex és tapasztalatban gazdag gyakorlaton voltunk, a figyelőpont elfoglalást és a felderítés megszervezését jól elsajátítottuk, továbbá még a lőszer előkészítésben is volt szerencsénk gyakorlatot szerezni. Bár az időjárás nem volt kedvező, mégis egy olyan érzést kölcsönzött, hogy harci helyzetben legyen akármilyen idő, a megszabott feladatokat végre kell hajtani.

Kapás Viktor htj.

TÜZÉR HONVÉD TISZTJELÖLTEK ÉLESLÖVÉSZETE A „0” PONTI LŐTÉREN

A Nemzeti Közszerológati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Műveleti Támogató Tanszék III. és IV. éves tüzér honvéd tisztjelöltjei (16 fő) – a 2013/2014. tanulmányi év megkoronázásaként, kettő hetes tábori kihelyezésen és éleslövészettel egybekötött harcászati gyakorlaton vettek részt a Bakony Harckiképző Központ Várpalotai „0” ponti Lőterén.

A gyakorlatot Dr. Szabó Tibor alezre-des, a Műveleti Támogató Tanszék tan-székvezetője, egye-temi docens vezette. Az NKE HHK tüzé-reivel együtt gyako-roltak a MH Altiszti Akadémia (MH AA) tiszthelyettes hallga-tói is. Az MH AA hallgatóinak tevé-kenységét Szabó Ferenc őrnagy irányí-totta.



A tüzérségi éleslövészetet az MH 25. Klapka György Lövészdandár 101. ágyútarackos osztály (pk. Kása István alezre-des) és a 36. IPTR osztály állomá-nya (pk. Szentes Gábor alezre-des) szolgálta ki. A gyakorlat lőtéri támogatását és logisztikai kiszolgálását az MH Bakony Harckiképző Központ és az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest-Helyőrség Dandár kijelölt állománya biztosította.

Az első héten a III. és IV. éves honvéd tisztjelölt állomány 152 mm-es D-20-as típusjelű ágyútarackkal megosztott irányzású egyéni tűzfeladatokat és vizsga tűzfeladatokat hajtottak végre. A honvéd tisztjelöltek végrehajtották a lő és tűzvezetési szabályzatban előírt tűzfeladatokat. A III. éves honvéd tisztjelöltek ezen kívül harcszolgálat foglalkozás keretében lövegkezelői, lövegparancsnoki és tűzszakasz-parancsnoki beosztásban tevékenykedtek, technikai ismeretek keretében a bemérő gépkocsi üzemeltetését gyakorolták. A IV. éves honvéd tisztjelöltek az aknavetővel és az irányított páncéltörő rakétákkal (IPTR) végrehajtható tűzfeladatokat gyakorolták. A *megosztott irányzású egyéni tűzfeladatok* keretében május 26-30. között a honvéd tisztjelöltek 76 tűzfeladatot hajtottak végre.

Június 02-án az állomány végrehajtotta a közvetlen irányzású tűzfeladatokat. A IV. éves honvéd tisztjelöltek Konkursz és Metisz irányított páncéltörő rakétával (IPTR) az 1. sz. és a 2. sz. harci tűzfeladatot, 82 mm-es aknavetővel, félközvetlen irányzással az 1/a. raj-és szakasz tűzfeladatot hajtották végre. A III. éves állomány 152 mm-es ágyú-tarackkal az 1. sz., és a 2. sz. tűzfeladatokat lötték. Az MH AA hallgatói Konkursz IPTR-el az 1. sz. és a 2. sz. harci tűzfeladatot, 82 mm-es aknavetővel, félközvetlen irányzással az 1/a. raj tűzfeladatot hajtották végre. A lövészetet az MH 25. KGY LD 101. ágyútarackos osztály állománya fejezte be. A lövészet keretében az osztály rajparancsnoki és szakaszparancsnoki állománya egyéni és kötelék tűzfeladatokat hajtottak végre. Az éleslövészet második hetében 91 közvetlen irányzású feladatot hajtott végre a tisztjelölt állomány.

Június 03-án került sor az immár hagyományos nyílt nap megrendezésére, melyen az érdeklődők közelről tekinthettek bele a tüzérek munkájába. A meghívott vendégeket Dr. Szabó Tibor alezredes, a Műveleti Támogató Tanszék tanszékvezetője, gyakorlatvezető köszöntötte. Ismertette az állomány által az elmúlt héten végrehajtott feladatokat.

Régi tüzér hagyomány, hogy az első lövést a tüzér fegyvernem kiemelkedő személyiségei adják le. Idén az elsőt zsinórt Dr. Deák János ny. vezérezredes és Török Miklós ny. vezérőrnagy, a közelmúltban elhunyt Pintér József, N°001. sz. öreg tüzér emlékére rántották meg.

Ezen a napon az állomány közvetlen irányzású tűzfeladatokat hajtott végre D-20-as ágyú-tarackokkal, 82 mm-es aknavetővel, illetve Fagot és Konkursz IPTR-el.

Június 05-én éleslövészzel egybekötött harcászati gyakorlat végrehajtására került sor, ahol 13 kötelék tűzfeladatot hajtott végre az állomány.

Összességében elmondható hogy egy rendkívül eredményes gyakorlatot teljesített a Tanszék oktatói és honvéd tisztjelölt állománya. A III. és a IV. éves tüzér honvéd tisztjelöltek, illetve az MH AA hallgatói számot adtak eddig meg-

szerzett ismereteikről, tudásuk kellően stabil alapot jelent a következő tanévre, illetve a leendő beosztásuk ellátásához.

Magyar Gergely százados



„NOMÁD PORTYA 2014”

2014. október 6-10. között újabb gyakorlaton vett részt az NKE tisztjelöltjeinek jelentős hányada, köztük a harmad- és negyedéves tüzér szakirányos hallgatók is. A gyakorlat helyszíne ezúttal Ócsa Bázis és gyakorlótér, szervezője pedig az egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara volt.

A gyakorlat tárgya és célja a gyakorló parancsnoki állomány számára a harcászati tevékenység megtervezése és begyakoroltatása, a végrehajtó állomány számára pedig a védelem előkészítése, tüzelőállások kialakítása, műszaki munkálatok végrehajtása és a védelmi harctevékenység gyakorlása, illetve a támadó század számára a támadó harc raj, szakasz szintű végrehajtása páncélos és tüzérségi támogatással. A Műveleti Támogató Tanszék hallgatói szakirányuknak megfelelő feladatokat hajtottak végre, a felderítők az éjszakai rejtett figyelő, menedéképítés és egyéb felderítési tevékenységek gyakorlásával töltötték a hetet, a tüzér szakirányos hallgatók azonban évfolyamonként külön készültek az éles végrehajtásra, amikor már a negyedéves tüzér hallgatók parancsnokként, a harmadévesek pedig végrehajtó állományként járultak hozzá a gyakorlat sikeréhez.

A negyedéves tüzérek a hét első, felkészülő részében tüzelőállások beméréseivel, ezek előkészítésével, célok tűzvezető műszerre való felvitelével, és más, a lövészet és tűzvezetés megszervezésével kapcsolatos feladatokat hajtottak végre Magyar Gergely százados és Andóczy-Balogh Ádám főhadnagy vezetésével, a végrehajtás során pedig a tűzfeladatok levezénylése volt feladatuk, összhangban az összhaderőnemi csapatok tevékenységével.

Ezalatt a harmadéves tüzér hallgatók haditechnika foglalkozásokon gyakorolták a D-20-as ágyútarack harchoz-illetve harctól tételét Vörös Balázs törzsszázados irányításával, mely során mindenki kipróbálhatta magát lövegparancsnokként, irányzóként, zárkezelőként, és bár valós lövészetet nem hajtottak végre, a többi kezelő feladatai is ismertetésre kerültek, valamint a löveg ékzárának részleges szét-és összeszerelését is gyakorolhatták a tisztjelöltek.

A telephelyről való kitelepülést megelőzően Dr. Szabó Tibor alezredes bemutatta a hallgatóknak a 2SZ1 Gvozgyika önjáró löveget és a Masina komplexumot, múltidéző hangulatot teremtve. A szerdai nap - és éj - további részét a tüzér állomány a gyakorlótéren töltötte, a már hagyománnyá vált éjszakai nyugvással a löveg mellett, így a csütörtöki éles végrehajtás lényegében már szerda éjjel kezdetét vette.

A hét zárógyakorlatát a szárazföldi erők mellett légi támogatás is színvonalasabbá tette, a mozzanat így ismét új tapasztalatokat hozott a résztvevőknek. A csütörtöki délután a végrehajtó állomány számára karbantartással telt, a parancsnoki- illetve gyakorló parancsnoki- állomány viszont kiértékelést hajtott végre, ahol a döntnökök összegezték értékeléseiket, mely szerint a gyakorlat végrehajtása sikeres volt, a résztvevők hozzáállása, és a feladatok végrehajtásának minősége ismét kielégítő volt.

Miklósi Katalin htj.

AZ MH SZINTŰ X. TÜZÉRLÖVÉSSZAKI VERSENY ESEMÉNYEI

A tüzér fegyvernem tagjai a múltban és a jelenben is egyik legfontosabb feladatuknak érezték a szakmai felkészültségük magas szinten tartását és továbbfejlesztését. A korábbi tüzér egységek (magasabb egységek), alegységek életében mindig jelentős esemény volt egy-egy ilyen verseny megrendezése vagy azon való részvétel, ami a szakmai kihíváson túl egyfajta bemutatója is volt a fegyvernem feladatainak és tevékenységének. A ZMNE KLHTK Műveleti Támogató Tanszék oktatói állománya 2005-ben elhatározta - akkor még tanszék szinten-, hogy felújítja a tüzelőverszaki versenyek gyakorlatát. 2006-tól kezdve a megmérettetés már országos szintűvé vált, a tavalyi (2013-ban) levezetett versenyen már 20 csapat képviseltette magát.

Az idén meghirdetett X. Tüzelőverszaki Versenyre 6 helyőrségből (Budapest, Hódmezővásárhely, Debrecen, Szolnok, Várpalota, Tata) *tizennégy csapat* jelentkezett, melynek helyszínéül a MH Bakony Harckiképző Központ (BHK) várpalotai Szimulációs Gyakorló Központja szolgált. Az MH BHK parancsnoki állománya és a HM EI Zrt. munkatársai biztosították a vetélkedés zökkenőmentes és színvonalas lebonyolítását. A csapatok 2014. november 17-én érkeztek be a szimulációs központba, ahol a versenyt Dr. Szabó Tibor alezredes a verseny főszervezője nyitotta meg. A megnyitón az MH ÖHP képviselőjében Somogyi Zoltán alezredes, az MH ÖHP SZFHKF harctámogató részleg, részlegvezető (főnökhelyettes) vett részt. A megnyitót követően Dr. Szabó Tibor alezredes ismertette a verseny lebonyolításának rendjét és szabályait. Ezek után a Versenybizottság (Kálmán Ferenc ny. dandártábornok, Dr. Szabó Tibor alezredes, Tamás Attila ny. alezredes, Vétek Miklós főhadnagy, Varga István főhadnagy, Bolobás Péter főhadnagy) a csapatok képviselőinek jelenlétében kisorsolta a másnapi selejtezők csoportbeosztásait.

A csapatok november 18-án délelőtt öt csoportban, körmérkőzésekkel vettek részt a viadalban. A versenyzők feladata az volt, hogy egy virtuális terepen pusztítsák az ellenség céljait. Az öt győztes csapat közül egy csapat kiemelésre került, míg négy csapat pedig kieséses rendszerben küzdött a döntőbe jutásért. A selejtezőket az ÖHP részéről megtekintette Kézi Rudolf őrnagy az MH ÖHP SZFHKF harci támogató részleg (főtiszt, tüzér) is. A délelőtti és délutáni körmérkőzések befejeztével kialakult a másnapi döntőbe jutott csapatok köre.

A verseny résztvevői november 18-án tisztelegtek az 1994. július 25-én, a várpalotai lőtérén bekövetkezett tragikus kimenetelű aknavető robbanás hősi

halált halt tűzérei emlékének. Ennek keretében megkoszorúzták az MH BHK Kossuth-laktanyájában lévő, Kránitz Antal poszthumusz őrnagy, az alakulat hősi halottja tiszteletére állított emlékművet. Az emlékhelyen Oszlánszki Béla alezredes az MH BHK parancsnokhelyettese, Dr. Szabó Tibor alezredes a verseny főszervezője, míg a csapatok képviselőjében Vétek Miklós főhadnagy helyeztek el koszorút.

A döntő napján a versenyt megtisztelte jelenlétével Dr. Ruszin Romulusz ezredes, a HVK HDMCSF Szárazföldi Haderőnemi Osztály osztályvezetője.

A döntőbe jutott három csapat november 19-én délelőtt körmérkőzéses rendszerben döntötte el az 1-3. helyezéseket, melyek következtében az alábbi eredmény született:

A vetélkedés során az első helyezést érte el, és a Tűzérlovésszaki Kupát egy évre elhódította:

MH Bakony Harckiképző Központ 2. csapata, Pk: Bobrovác Balázs őrnagy, csapattagok Kiss András főtörzsőrmester, Palkó Attila szakaszvezető.

II. MH 5. Bocskai István Lövészdandár 62. Lövészászlóalj csapata, Pk: Varga István főhadnagy, csapattagok Talaki Mátyás főhadnagy, Pongor János hadnagy, Czipó Dávid hadnagy.

III. MH 5. Bocskai István Lövészdandár 39. Lövészászlóalj csapata, Pk: Takó Zoltán főhadnagy, Zelizi Gábor főhadnagy, Makrai Gábor hadnagy, Máté Ágnes őrvezető.

A versenybizottság a további helyezéseket a versenyen kapott pontszám és a csapatok által felhasznált lőszer függvényében határozta meg. A versenyen a Tűzér szakirány honvéd tisztjelöltjei közül (3-4. évfolyam) négy csapat képviselte magát. A honvéd tisztjelöltek, elsősorban tapasztalatszerzés céljából vettek részt a versenyen, egy csapat bejutott az elődöntőbe, míg a többi csapat zömében a középmezőnyben végzett.

A versenyen a „*leggyorsabb győzelmet elért csapat*” részére Fucsku Sándor vezérőrnagy az MH ÖHP parancsnoka ajánlott fel különdíjat, melyet az MH 5. Bocskai István Lövészdandár 62. Lövészászlóalj csapata, csapatparancsnok: Varga István főhadnagy, 31 perces végrehajtással érdemelt ki.

Az „*egy mérkőzésen a legkevesebb lőszerfelhasználással győzelmet elérő*” csapat részére Korom Ferenc dandártábornok, a HVK Hadműveleti Csoportfőnökség, csoportfőnöke ajánlott fel különdíjat, amelyet az MH 25. Klapka György Lövészdandár 36. Páncéltörő Rakéta Osztály csapata, csapatparancsnok: Vétek Miklós főhadnagy, 59 db gránát felhasználással érdemelt ki.

Az „*egy mérkőzésen a legtöbb célt pusztító csapat*” részére Vokla János alezredes, az MH Bakony Harckiképző Központ parancsnoka ajánlott fel különdíjat, melyet az MH Bakony Harckiképző Központ 2. csapata, csapatparancsnok: Bobrovác Balázs őrnagy 285 ponttal nyert meg.

A tüzérlövészeti verseny legjobb tűzvezető parancsnokának Dr. Böröndi Gábor dandártábornok, az MH 5. Bocskai István Lövészdandár 39. Lövészszázlójának 2. csapatának parancsnoka Simon Zoltán hadnagy érdemelt ki.

A tüzérlövészeti verseny az eredmények ismertetésével zárult, ahol Dr. Szabó Tibor alezredes oklevelet adott át a részt vevő csapatok parancsnokainak. Ezt követően Kálmán Ferenc ny. dandártábornok a Versenybizottság elnöke búcsúzott el a versenyzőktől és zárta le a X. Tüzérlövészeti versenyt.

Andóczy – Balogh András Ádám főhadnagy



TÜZÉR FEGYVERNEMI NAPOK 2014-BEN

A NKE HHK tábori tüzérei 2014-ben is a hagyományoknak megfelelően ünnepelték a Szent Borbála emlékének szentelt fegyvernemi rendezvénysorozatukat. A rendezvénysorozat nyitó napja 2014. december 03-án az NKE szoborparkjában lévő Szent Borbála szobornál kezdődött. Dr. Szabó Tibor alezredes a Művelési Támogató Tanszék tanszékvezetője ismertette a rendezvénysorozat főbb eseményeit és rövid áttekintést adott a tüzér tisztképzés jelenlegi helyzetéről. A megemlékezés a Borbála szobor megkoszorúzásával fejeződött be, ahol az aktív tüzérek képviselőjében prof. Dr. Csikány Tamás ezredes, Dr. Szabó Tibor alezredes és a HVK HDMCSF részéről Dr. Gulyás Géza alezredes koszorúzott. A Gábor Áron Tüzér Bajtársi Egyesület részéről Török Miklós ny. vezérőrnagy, Gázsó Imre ny. ezredes és Szabó Zoltán ny. alezredes helyezte el a koszorút az emlékmű talapzatán.



A rendezvény jó hangulatú nyugdíjas találkozóval zárult, amelyen a tüzér, és lövész szakirány oktatói, a tüzér honvéd tisztjelöltek, illetve a tüzér tanszék volt oktatói vettek részt. A nyitónapi eseményt jelenlétével megtisztelte Dr. Kovács Gábor rendőr dandártábornok, a NKE oktatási rektorhelyettese, tiszteletbeli tüzér és Molnár Zsolt ezredes, a MH Ludovika Zászlóalj parancsnoka, tiszteletbeli

tüzér is. A koszorúzáson részt vettek a Tüzér Tanszék (Művelési Támogató Tanszék) volt tanszékvezetői – Fekete József ny. ezredes, Imre Jenő ny. ezredes és Dr. Felházi Sándor ny. ezredes – is.

A Tüzérek Borbála-napi megemlékezéseivel és ünnepével összefüggésben tartották meg idén, december 04-én, a magyar tüzérség fennállásának 101. évfordulóján, az egykori 101. Szigetvári Zrínyi Miklós vegyes tüzérdandár helyőrségében, Pécssett a *101 éves a magyar tüzérség* elnevezésű konferenciát. A Művelési Támogató Tanszék képviselőjében a tanszékvezető, Dr. Szabó Tibor alezredes, és Andóczy-Balogh Ádám főhadnagy, valamint négy negyedéves tüzér honvéd tisztjelölt vett részt.

Ebben az évben a tábori tüzérek központi fegyvernemi rendezvényüket december 05-én Tatán, az MH 25. Klapka György Lövészdandár laktanyájában ünnepelték. A központi rendezvényt az MH 25. KGY Lövészdandár 101. tüzérosztály, a 36. páncéltörő rakétaosztály parancsnokai és a NKE HHK KVKI Művelési Támogató Tanszékének oktatói szervezték. Az ünnepség házigazdája Horváth Gábor dandártábornok, a MH 25. Klapka György lövészdandár parancsnoka volt. A rendezvényen részt vett Mihócza Zoltán dandártábornok, a MH ÖHP törzsfőnök-helyettese, Erdélyi Lajos dandártábornok, a HVK Személyzeti Csoportfőnökség csoportfőnöke és Bozó Tibor dandártábornok az MH Altiszti Akadémia parancsnoka is.

Az ünnepi állománygyűlést Mihócza Zoltán dandártábornok ünnepi beszéde nyitotta meg, majd Prof. Dr. Csikány Tamás ezredes emlékezett meg a magyar tüzérségről és Gábor Áron példáján keresztül buzdította a fegyvernem ünneplő tagjait.

Ahogy az már hagyomány, idén is jutalmat és elismerést kaptak a fegyvernem érdekében kiemelkedő munkát folytató tüzérek. Az „Év tüzére” szakmai díjat, a néhai Pintér József Úr fia, Pintér Csaba, a Pintér Művek igazgatója és Dr. Felházi Sándor ny. ezredes, a Szent Borbála szobor kuratóriumának elnöke adta át. Pintér Csaba a tüzérek legnagyobb öröme tovább kívánja folytatni elhunyt édesapja, a N° 001 tüzér által megkezdett, a fegyvernemet támogató munkáját. A sorszámozott Szent Borbála-kisplasztikát 2014-ban Lökösházi Béla őrnagy a 101. ágyútarackos tüzérosztály törzsfőnöke érdemelte ki. Portfólióját Horváth Sándor ny. alezredes úr ismertette az állománygyűléssel.

A tüzér oktatók javaslatára a „Jó Magyar Tüzérekért” alapítvány kuratóriuma Magyar Gergely százados részére „kiváló tüzér oktató” elismerést és pénzjutalmat ítelt meg.

A Ludovika Akadémián alapított Borbála-kard másolatát, az Új Borbála-kardot Hernádi Máté negyedéves tüzér honvéd tisztjelölt vehette át Dr. Szabó Tibor alezredestől, a Művelési Támogató Tanszék tanszékvezetőjétől és Dr.

Mlinárik László ny. alezredestől, a Jó Magyar Tüzérekért alapítvány kuratóriumának titkárától.

Ezt követően a Művelési Támogató Tanszék tanszékvezetője ajándéktárgyakat adott át a tüzér honvéd tisztjelöltek képzését támogató szervezetek parancsnokainak, tisztjeinek és altisztjeinek, valamint a tanulásban élenjáró IV. és III. éves honvéd tisztjelölteknek.

Az állománygyűlés következő színfoltjaként a 2014. november 18–19. között, az MH BHK várpalotai Szimulációs és Gyakorló Központjában levezetett X. Tüzérlövészeti Verseny ünnepélyes eredményhirdetésére került sor. A helyezetteknek az ajándéktárgyakat és elismeréseket Mihócza Zoltán dandártábornok, Horváth Gábor dandártábornok és Dr. Gulyás Géza alezredes, míg a „*Jó Magyar Tüzérekért*” alapítvány nevében Dr. Mlinárik László ny. alezredes adták át.

Az idei tüzérnaphoz kapcsolódóan több előjárói elismerés került átadásra, és előléptetéseket is kihirdettek az állománygyűlés előtt.

A központi ünnepség ezután a dandár telephelyén a tiszteletbeli tüzérek és a III. éves tüzér honvéd tisztjelöltek tüzérré avatással folytatódott. A rendezvényt Dr. Szabó Tibor alezredes, tanszékvezető nyitotta meg. Köszönetet mondott Kása István alezredesnek a 101. tüzérosztály és Szentes Gábor alezredesnek a 36. páncéltörő rakétaosztály parancsnokának a rendezvény gondos előkészítéséért. A telephelyen kiállított D-20-as ágyútarackok, Konkursz irányított páncéltörő komplexumok növelték az esemény ünnepélyességét. A tápióbicskei tüzér hagyományörzők és a MATASZ hagyományörző tagozat lövegeikkel régóta színesítik a tüzérvatás szertartását, ezúttal három korszak lövegei is szerepeltek, és adtak le lövéseket.



Az avatás megkezdésére Erdélyi Lajos dandártábornok és Mihócza Zoltán dandártábornok, mint házigazda és tiszteletbeli tüzér által leadott ágyúlövés adta meg a jelet. A következő lövést Török Miklós ny. vezérőrnagy a HM volt tüzérfőnöke és Kálmán Ferenc ny. dandártábornok, a Szárazföldi Parancsnokság volt tüzérfőnöke adták le.

Ebben az évben a fegyvernem támogatása elismeréseképpen az MH 25. Klapka György Lövészdandár tüzérei Horváth Gábor dandártábornokot, míg az NKE tüzérei Bozó Tibor dandártábornokot, valamint Pintér Csaba urat avatták tiszteletbeli tüzérré. A tiszteletbeli tüzérekre az ágyú elsütését követően az avatómester, Dr. Szabó Tibor alezredes és Erdélyi Lajos dandártábornok töltőfával elvégzett, és Dr. Szabó Tibor alezredes *Borbála díszkarddal* végrehajtott szertartása várt, majd az eseményt a díszes avatótálon kínált speciális tüzérszabvány alapján kifőzött pálinka elfogyasztása zárta.



Ezt követően a III. éves honvéd tisztjelöltek tüzérré avatása következett, ahol Dr. Furján Attila ny. alezredes tanulócsoport-vezető töltőfával elvégzett és Hernádi Máté negyedéves honvéd tisztjelölt Borbála díszkarddal végrehajtott szer-tartása zárt. A központi ünnepség a laktanya étkezdéjében megtartott állófogadással zárult, ahol Erdélyi Lajos dandártábornok mondott pohárköszöntőt.

Az NKE Műveleti Támogató Tanszék Tüzér szakirányának képviselői 2014. december 06-án részt vettek a Mátyás templomban megtartandó, Szent Borbála tiszteletére celebrált ünnepi misén is. A szakirányt Magyar Gergely százados és a Borbála kard viselője, Hernádi Máté honvéd tisztjelölt, valamint Békefi Balázs honvéd tisztjelölt vesznek részt.

Magyar Gergely százados



IZSÁK DEZSŐ EMLÉKÉRE
A Jó Magyar Tüzérekért alapítvány



Pénzügyi beszámoló a 2014. évre

Tájékoztató az APEH 2013 évi 1% SZJA adótámogatás felhasználásáról:
2014. adóévre kiutalt 1% SZJA 63 535 Ft. Ebből 61 973 Ft.-ot banki költségekre, 140 000 Ft.-ot alapítványi támogatásra használtunk fel.

Az alapítvány 2014 évi pénzügyi beszámolója:

Az alapítvány vagyonának értéke a Budapest II befektetési papíron 2013. 12. 31.-én **2 320 983 Ft** azaz **kettőmillió háromszáz húszezer kilencszáznyolcvanhárom** forint.

A rendezvények fedezetéhez rendelkezésre állt:

- | | |
|---------------------------------------|------------|
| - a 2013 évre kiutalt 1% SZJÁ bevétel | 63 535 Ft, |
| - a folyószámlán rendelkezésre állt: | 827 413 Ft |

Mindösszesen: 890 948 Ft

Kiadások:

Működési és rendezvények költségei együtt	116 750 Ft
Bankszámla vezetési díj	61 973 Ft
A 2014 évi alapítványi támogatásra felhasználva	140 000 Ft
Kiadás összesen	318 723 Ft

December 04-én a fegyvernemünk ünnepén, a tűzér szakirányon tanuló hallgatók közül a tűzér szakirány oktatói kollektívája javaslatára, a Borbála kardot és a kicsinyített másolatot:

Hernádi Máté honvéd tisztjelölt kapta.

A Tűzér lövésszaki verseny során *az első helyezést érte el*, emléktárgyat nyert a **BHK 2. csapata:**

48-as ágyú makettet kaptak:

1. Bobrovác Balázs őrnagy;
2. Kiss András főtörzsőrmester;
3. Palkó Attila szakaszvezető.

December 04-én a fegyvernemünk ünnepén a tüzér fegyvernem érdekében végzett kiemelkedő tevékenysége, oktatói illetve tanulmányi munkája alapján az alábbi elismerésekre teszek javaslatot:

A Tüzér Szakirány címerével díszített fapajzsot kaptak:

- Szűcs Zsolt zászlós (MH AA Kinizsi Pál Altiszti Oktatási Osztály, szakoktató);
- Véték Miklós főhadnagy MH 25/36. páncéltörő rakétaosztály, 1. pct. üteg, ÜPK);
- Köles Gábor főtörzsőrmester (25/101. á. tar. tüo. 1. üteg kiképző altiszt.);
- Kovács Bence hadnagy (MH 25/1. lövészászlóalj, tám. szpk.).

A tüzér szakirány címerével díszített arcképes emléktárgyat kaptak:

- Papp Szilárd IV. éves honvéd tisztjelölt;
- Kapás Viktor IV. éves honvéd tisztjelölt;
- Vajda Dávid III. éves honvéd tisztjelölt;
- Nagy Gergely III. honvéd tisztjelölt.

Alapítványi támogatásban részesültek:

A tanszék kiváló oktatója címmel Magyar Gergely százados 70 000 Ft, az Izsák Dezső alapítvány tanulmányi díja: Lakatos Tamás hadnagy, 70 000 Ft.

Dr. Mlinárik László ny. alezredes
a kuratórium titkára

SZAKOSZTÁLY TAGJAINK ÍRTÁK

TARTALMAS ÉVET ZÁRTAK A BOCSKAIS TÜZÉREK

Az MH 5. Bocskai István Lövészdandár állományába tartozó tüzérek számára a 2014-es év egy gyakorlatokkal és felkészítésekkel tarkított esztendő volt. A hódmezővásárhelyi és debreceni helyőrségben állomásozó lövészászlóalj az előző évben is sikeresen teljesítettek több komoly feladatot.

Amíg a 39. Lövészászlóalj aknavetői nemzetközi környezetben adtak számot felkészültségükről Szlovéniában a „CLEVER FERET 2014” elnevezésű MLF (Multinational Land Force) többnemzeti gyakorlat keretein belül olasz és szlovén katonákkal együttműködve, addig a 62. Lövészászlóalj bázisán megalakult Zászlóalj Harccsoport (ZHCS) megkezdte felkészülését az előtte álló gyakorlatokra. A ZHCS a lövészszázadok szervezetszerű támogató szakaszainak aknavető és páncéltörő részlegeivel, valamint egy magyar-amerikai vegyes tüzér ütegből álló tűztámogató erővel is rendelkezett.

A szlovéniai Bac-i, illetve a Postojna-i lőtéren hegyi körülmények között megtartott MLF gyakorlaton a résztvevő nemzetek alegységei közösen, a magyar, olasz és szlovén katonákból álló törzs irányításával hajtották végre feladataikat. Az aknavető állomány is ebben a nemzetközi környezetben szerzett tapasztalatot a közös munka során. A debreceni tüzérek számára a gyakorlat különlegességét a hegyi körülmények között végrehajtott lövészet adta. A három szakasz - magyar, olasz és a szlovén - együtt dolgozott és felváltva látták el a tűzmegfigyelő, illetve a végrehajtó alegységek szerepét. Ennek azért volt jelentősége, mert így a három nemzet közös tűztámogatási rendszert működtetett. A tűzmegfigyelő alegység kérte a tűztámogatást, megjelölte a célt, megadta a koordinátákat, a végrehajtó szakasz pedig kiváltotta a tüzet. A lövészet sikerességéért mindkét fél felelős volt, hiszen csak pontosan meghatározott célokra lehet pontosan tüzet leadni.

A hódmezővásárhelyi tüzérek a felkészítés első fázisait a saját helyőrségükben hajtották végre, így az állomány az ZHCS tűztámogató részlegének szakmai felügyelete és irányítása alatt szakcsoport felkészítés keretein belül készült fel a „KÖZÖS FELLÉPÉS 2014” elnevezésű gyakorlatsorozaton végrehajtandó „BOCSKAI TÜZE 2014” aknavető és páncéltörő éleslövészetre, valamint a gyakorlaton végrehajtásra kerülő harcászati mozzanattal egybekötött századszin-

tű éles lögyakorlatokra. A felkészítés 5 héten keresztül a három fő szakcsoportra lebontva – tűzmeqfigyelő és kidolgozó, aknavető, páncéltörő – valósult meg. A július közepétől augusztus közepéig tartó felkészítésen az állomány megkapta azon haditechnikai, harcsholqálati és harcászati ismereteket, amelyek szükségesek az ellenőrző tűzvezetés sikeres végrehajtásához. A páncéltörő szakcsoport felkészülését a helyi KRONOS számítógépes rendszeren való trenazsőr lövészet zárta. A felkészüléshez alkalmazásra került a szintén helyőrségben elérhető BAGLYAS tűzvezető szimulátor is, amelynek főleg a tűzmeqfigyelő és kidolgozó szakcsoport vette nagy hasznát.

A „BOCSKAI TÜZE 2014” elnevezésű gyakorlat szeptember közepén volt a Bakony Harckiképző Központ (BHK) „0” ponti lőterén. A lögyakorlat keretein belül egyéni 1/A, és kötelék 3., 4. és 6. számú tűzfeladatokat lőttek az aknavető rajok, valamint 1. és 2. számú páncéltörő harci tűzfeladatokat a páncéltörők. A lövészet alkalmat biztosított az MH Összhaderőnemi Parancsnokság (MH ÖHP) parancsnoka által elrendelt aknavető éleslövészet módszertani bemutató végrehajtására is. A bemutatót Fucsku Sándor vezérőrnagy, az MH ÖHP parancsnoka mellett az MH ÖHP alárendeltségébe tartozó alakulatokból kirendelt állomány is meqtekintette. A szakállomány az 1/A. és 3. számú tűzfeladatok szabályos, biztonságos és szakszerű végrehajtását mutatta be, amelyet az MH ÖHP parancsnoka példaértékűnek minősített. A bemutató után folytatódott a lövészet, ahol az MH 5. Bocskai István Lövészdzandár hódmezővásárhelyi Kihelyezett Szervezeti Elemek (KSZE) tűzérein kívül a debreceni és szolnoki aknavető rajok is számot adtak felkészültségükről. A páncéltörő lövészet során a KSZE-n kívül szolnoki katonák is végrehajtották éles tűzfeladataikat.

A gyakorlat hátralévő részében az alegységek felkészültek a század szintű éles lögyakorlatokra, amelyek a Bakony Harckiképző Központ „0” ponti és Körös-hegyi lőterein kerültek végrehajtásra. A gyakorlások ezen mozzanatait nagy érdeklődés övezte, ugyanis a „KÖZÖS FELLÉPÉS 2014” gyakorlat bemutató napján a miniszterelnök és a honvédelmi miniszter is jelen volt. A tűzéséget ezeken a lövészeteken az aknavetők és páncéltörők mellett a tatai D-20-as szakasz és egy 122 mm-es amerikai tűzér szakasz képviselte. A lövészeteknek különlegessége is volt: az amerikai tűzerek jóvoltából ködösítési feladatokat és az éjszakai lövészetben meqvilágítási tűzfeladatokat is lehetett látni. Az amerikai tűzerek és a magyar katonák közt hamar kialakult a rokonszenv és a barátságos légkör, amely nagyban meqkönnyítette a közös munkát. A lövész szakasz- és századparancsnokoknak szervezett lövészetben a lövészek kértek és kaptak az általuk meqjelölt koordinátákra irányított tüzet mind a tatai, mind pedig az amerikai tűzéségtől. Ezáltal a nem tűzér beosztású parancsnokok magyarul és angolul is gyakorolták a tűzkérés leadását, valamint ezeket a tűzcsapásokat saját meq-

figyeléseikkel pontosították, amivel elérték a megkövetelt szintű veszteségokozást és elérték a tüzelés célkitűzését.

Az év zárásaként az ARTIFEX kupa jelentette a méltó megmérettetést a vásárhelyi tüzéreknek. A fegyvernem számos csapatot felvonultató, legrangosabb magyarországi megmérettetésén a 62. Lövészászlóalj csapata Varga István főhadnagy vezetésével az előkelő 2. helyet szerezte meg, valamint elnyerte az ÖHP parancsnoka által adományozott, leggyorsabban elért győzelemért járó különdíját.

Szöveg: Vitári Gergő főhadnagy és Cs. Sárkány Beáta hadnagy

Fotó: Cs. Sárkány Beáta hadnagy, Búz Csaba hadnagy és Massaro Giosue törzsőrmester





A 2014. ÉV A 101. TÜZÉROSZTÁLY SZEMSZÖGÉBŐL

A Magyar Honvédség 25. Klapka György Lövészdandár, 101. Tüzérosztálya eseményekben és szakmai tapasztalatokban gazdag kiképzési évet tudhat maga mögött.

A kiképzést, mint minden évben a szabadságoltatás és leltározási feladatok befejezését követően január második felében kezdte el az osztály. Az év első két hónapjának a célja, a teljes személyi állomány részére a külszolgálati kötelék felkészítés megkezdéséhez előírt általános katonai kiképzési foglalkozások végrehajtása volt.

A tavasz beköszöntével kezdte meg az osztály a felkészülést a „Tavaszi áttérés 2014” gyakorlatsorozatra. Az osztály szűkös létszámviszonyaira tekintettel kezelőket és gépjárművezetőket kapott a feladatok végrehajtása érdekében. A tüzér szakmában kevésbé jártas kollegáinkat gyorsan sikerült beilleszteniük és a közösség értékes tagjává váltak. A magas intenzitással végrehajtott szakkiképzési feladatok következtében, a gyakorlatra történő kivonulás előtt végrehajtott ellenőrző foglalkozásokon minden alegységnek sikerült legalább a „JÓ” értékelést elérnie.

Március végén egy igazi hiánypótló foglalkozást hajtottak végre a tüzérosztály bázisán az 5/39, 25/1, 25/88 zászlóalj tűztámogatói és támogató szakasz parancsnokai. Ugyanis a 101. tüzérosztály Az MH ÖHP 42/2014 számú parancsa alapján 2014. március 17-e és 21-e között végrehajtotta a célkezelési doktrína feldolgozásával kapcsolatosan elrendelt felderítési és tűztámogatási gyakorlását.

A tematika szerint az egyhetes foglalkozás első napja elméleti foglalkozás, a második napja szimulációs rendszeren végrehajtott gyakorlás volt. A harmadik, negyedik nap terepen végrehajtott valós idejű imitációval támogatott felderítő és tűztámogató komplex feladat-végrehajtás került terítékre. Az utolsó nap értékelése, tapasztalat-feldolgozása és önképzésre történő feladatszabása volt.

Ismételten megállapítást nyert, hogy a lövészzászlóaljknál szolgáló tűztámogató beosztást másodlagosan ellátó támogató szakaszparancsnoki beosztásra túlzott terhelést ró egy esetleges harcérintkezésben kettős feladatuk – század tűztámogató tiszt és szakaszparancsnok – ellátása. Ugyanis a figyelőponton csak a szakaszparancsnok, tűzmegfigyelő (tisztes) és a harcjármű vezetője (tisztes) tartózkodik, ugyanis a szakaszaltiszt szükséges a század aknavetőinek illetve – a helyzettől függően – páncéltörő eszközeinek szakszerű tűzvezetéséhez.

A gyakorlás gyakorlati tapasztalatai:

- a szimulációs rendszer alkalmas kellő előkészítés után statikus és dinamikus, több terepszakaszon végrehajtott 12 figyelőpont, egy tüzérosztály bevonásával történő gyakoroltatásra;
- a rendszergyakorlás híradása rendkívül komplex, nagyon nagy figyelmet igényel a kialakítása és fenntartása;
- a MALK nagyban hozzájárul a humán erőforrás gazdaságos felhasználásához, a felderítő rendszergyakorlások imitációjához nélkülözhetetlen;
- a tűzéségi megfigyelő és felderítő műszerek alakulatonként eltérnek, megbízhatóságuk és alkalmazhatóságuk különbözik, az állomány-táblában szereplő állványos tűzéségi távmérő követelményeit csak a MOTAS berendezés biztosítja folyamatosan jó szinten.

A „Tavaszi Áttörés 2014” gyakorlat folyamán a legfontosabb feladataink:

- az 25/1 Lövészászlóalj nemzeti CREVAL ellenőrzésének biztosítása egy tüzszakaszos tüzér üteggel;
- Osztályszintű éleslövészettel egybekötött harcászati gyakorlat végrehajtása;
- Felderítő és tűztámogató gyakorlás;
- Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE), Múvelettámogató tanszék, Tüzér szakirány Honvéd tisztjelöltjeinek tanintézeti kiszolgálása;
- Részvétel a KFOR-11 felkészítésén és záró gyakorlatán, a külszolgálatra tervezett állománnyal.

A CREVAL ellenőrzésen történő részvétel elérte a célját, a zászlóalj harccsoport nemzeti korlátozások fenntartása mellett megkapta a „HARCKÉSZ” minősítést.

Az osztályszintű éleslövészettel egybekötött harcászati gyakorlaton a fő hangsúly a tűzvezetés szakszerűségén volt. A lövészet végrehajtásából kiemelném, hogy a lövészet pontossága „KÍVÁLÓ”, összeértékelése „JÓ” volt.

A felderítő és tűztámogató rendszergyakorlás a márciusban végrehajtott foglalkozás folytatása volt. A foglalkozás teljes egészében terepen, jelentős alájátzó erő alkalmazásával került végrehajtásra. Sajnálatos módon az év vihara miatt a foglalkozás első mozzanata került csak végrehajtásra: a fedező övben vívott harc tűzéségi támogatása.

A gyakorlás folyamán a dandár, zászlóalj tűztámogató és felderítő elemek, valamint az osztály törzse jelentős tapasztalatokat szerzett a védelmi feladatok tűztámogatásának megszervezéséről és lebonyolításáról. Bebizonyosodott, hogy a modern harc kihívásainak a felderítő rendszer informatikai kapcsolat nélkül, nem tud megfelelni. A felderítési információk mennyisége már zászlóalj szinten olyan nagy, hogy azok elemzéséhez egy segítő (fél-) automatikus rendszer szük-

séges. A jelenlegi rendszerben a dandár szintre az adatok csak késve és elemzés nélkül érkeztek a hírszűrő leterheltsége miatt, a dandár tűztámogató részleg és a vele szorosan együttműködő felderítő főnökség a rendszeresített létszámmal csak az adatok vételére volt képes, tűztervezői és koordinációs feladatait csak korlátozottan tudta teljesíteni.

A NKE kiszolgálását nehezítette, hogy a KFOR-11 felkészítése egybeesett a lövészet időpontjaival. A nehézségek ellenére a szükséges személyi állományt és technikai eszközöket mindkét feladathoz az osztály képes volt biztosítani. Így mindkét feladat eredményes végrehajtásával térhetett vissza az alegység a béke elhelyezési körletébe. A visszaállítás végrehajtása után a KFOR-11 megkezdte külszolgálatát, az itthon maradó állomány váltásokban a pihenését.

A kiképzést az osztály augusztus 12-én kezdte el ismét. 5 hét alatt végrehajtotta a Szolnokról érkezett pótlás beillesztését és a felkészülést a „Közös Fellépés 2014- KF2014” gyakorlatra. A gyakorlatra 1 üteg mínusz egy tűzszakasszal, a szükséges logisztikai és vezetési megerősítéssel vonult ki az osztály. A gyakorlótérre kiérkezés után összekovácsolási feladatot hajtott végre először szakasz, majd az 5/62 zászlóalj 2. századdal századharccsoport szinten. A közös kiképzések után megkezdte éleslövészeti feladatait.

Az osztály a gyakorlótérre kiérkezve, a lövészetek megkezdése előtt egy héttel kapta meg a feladatot, hogy a lövészeteket teljes előkészítéssel kell végrehajtania. A felkészülést 1 hét alatt végrehajtotta (!) az osztálytörzs és az ütegpárancsnok és a kidolgozó részleg. Ennek eredményeként az osztály, több mint egy évtized szünet után, teljes előkészítéssel hajtott végre lövészetet.

A 101. Tüzérosztály a teljes előkészítés speciális esetét alkalmazta. A bemérő előkészítést az üteg geodéziai alapon, két módszerrel – tájolt metszés és három pontos hátrametszés – hajtotta végre. A célok előremetszése lézertáv mérővel történt meg. A technikai előkészítés teljes egészében végre lett hajtva. A tüzérosztály a ballisztikai előkészítését technikai berendezés hiányában csak rögzítőpont létesítésével tudta végrehajtani. A rögzítőpont létesítéséhez 5 db lövedék súlyfokozat eltérés nélküli gránát lett elkülönítve. A töltethőmérséklet a lövészet előtt 10 perccel került mérésre. A lövészetet az összegzett kezdősebesség eltérés hiányában, a rendelkezésre álló minden adat kiszámításával kezdte meg az üteg vezérlővegyével az osztály. A vezérlőveget kiválasztása a töltőűr megnagyobbodás mérésével (hordtáv-különbség megállapítása) PZK műszer segítségével történt meg. A rögzítőpont előremetszése MOTAS tüzérségi állványos lézertáv mérő segítségével lett végrehajtva. A cél kiszámított elemei és a robbanópont csoport középpontjának belőtt elemi közötti távolságkülönbségből kiszámításra került az összegzett kezdősebesség eltérés. Ezen adat figyelembevételével és az amerikai fél által folyamatosan biztosított METCM-ek segítségével az üteg a lövészeti feladatait „KIVÁLÓ” értékeléssel fejezte be.

A gyakorlat folyamán a tüzérosztály a technológiai utasításokban megengedett, de nem alkalmazott módszerekkel hajtott végre lövészetet. 4-es tölteten lövészet került végrehajtásra kerékről, kerékről a lövegek kerekeinek hátsó kiékelésével és alaplapról beásás nélkül. Megállapításra került, hogy a Magyar Honvédségben a rendszeresítésének 40. jubileumát ünneplő D-20 ágyútarackkal, 4-es tölteten a fent említett mindhárom esetben végre lehet hajtani lövészetet. Az első két esetben viszont különösen kell figyelni, ugyanis a löveg elmozdulása - kerékről történő lövésnél majdnem 70 centiméter- jelentősen befolyásolja a kezelők elhelyezkedést és tevékenységét a lövegnél.

Évtizedes kihagyás után az üteg éjszakai lövészetet hajtott végre az amerikai tüzekek megvilágítása mellett. A feladattal egy hiánypótló foglalkozás került levezetésre, ahol kipróbálásra kerültek az éjszakai tűzvezetéssel kapcsolatos gyakorlati fogások, a fényálcázás mellett végrehajtott tevékenység és a rendszeresített VECTOR távmérők PVS-14-el történő alkalmazása.

Az amerikai 105 mm-es tüzérosztállyal végrehajtott közös tevékenység lehetőségét biztosított a harcszolgálati fogások összehasonlítására. Megállapításra került:

- A tüzérség eljárásai logikusak és mindig ugyanazokat az alapelveket követik;
- A 152 mm-es ágyútarackot nem előkészített tüzelőállásban ugyanannyi idő alatt lehet tűzkésszé tenni, mint a könnyebb tarackot;
- Az osztály esteleges átfegyverzése esetén néhány hónap alatt alkalmas lehet éleslövészet végrehajtására.

A gyakorlatról történő visszaérkezés és visszaállás után az osztály törzse és parancsnoki állománya felkészült a „Somlyói Dragon” kétszintű számítógéppel támogatott angol nyelven levezetett törzsvezetési gyakorlás végrehajtására. A gyakorlás folyamán telepítette és üzemeltette az osztály vezetési pontjának részeit és eredményes feladatot hajtott végre. A scenario alapját a tavaszi gyakorlat és a gyakorlat alatt végrehajtott törzsvezetés képezte. E tény figyelembevételével a szimulációs térben ismételten bebizonyosodott - a tavaszi tapasztalatok feldolgozása segítségével -, hogy a megfelelően, pontosan és összehangoltan alkalmazott tüzérség nagyban csökkenti a saját összefegyvernemi csapatok veszteségét.

Az év végén az osztály részt vett a Pécssett megrendezésre került tüzér konferencián és egy nappal később Tatán, a 36. Páncéltörő osztállyal karöltve, megrendezte és méltón megünnepelte a tüzérnapot.

Az év zárásaként vízlövés feladatot hajtott végre, ezáltal biztosítva a következő remélhetően sok szakmai kihívást és örömet tartogató évhez elengedhetetlenül szükséges löveganyag rendelkezésre állását.

Lökösházi Béla őrnagy
MH 25/101. á. tar. t.ü., törzsfőnök

A 36. PÁNCÉLTÖRŐ RAKÉTAOSZTÁLY

Az MH 25. Klapka György Lövészdandár 36. Páncéltörő Rakétaosztályának története 1987-re nyúlik vissza. Ebben az évben az MN 25. Harckocsiezrede átalakult a Magyar Néphadsereg 25. Harckocsidandárává. Ekkor került megalakításra a dandár Páncéltörő Rakétaosztálya. Az osztály ebben az időben 9M14 Maljutka (AT-3) típusú páncéltörő rakétákkal volt felszerelve.

A következő nagy változásra 2000-ben került sor, amikor az MH 36. Gábor Áron Páncéltörő Tüzérezred felszámolása után a tatabányai Páncéltörő Rakétaosztály átfegyverzésre került az ezred BRDM-2 9P148 típusú páncéltörő rakétaindító komplexumaival, melyről 9M111 és 9M111M Fagot (AT-4), valamint 9M113 Konkursz (AT-5) páncéltörő rakéták indíthatóak.

2007-ben az MH 25. Klapka György Lövészdandár átalakítása során felszámolásra került a Tüzérosztály, a Páncéltörő osztály és a Harckocsi-zászlóalj. A megszűnt alegységek alapjain megalakításra került a Harci Támogató Zászlóalj. A zászlóalj szervezetében egy páncéltörő üteg kezdte meg tevékenységét, ugyanazzal a felszereléssel, mint az osztály.

A 2011. év ismét az átalakítások éve volt. 2011. november 15-én megalakításra került a 101. Tüzérosztály, a 36. Páncéltörő Rakétaosztály, valamint a 11. Harckocsi Zászlóalj. Ezzel párhuzamosan a Harci Támogató Zászlóalj felszámolásra került.

Az osztály hadrendi számát a 36. Gábor Áron Páncéltörő Tüzérezredtől örökölte, teljes készenlétét 2012. április 30-án érte el.

Az osztály rövid, de intenzív összekovácsolása után az első nagy megméretetésére 2012 márciusában, az „A-CÉL-L-ESŐ 2012” fedőnevű gyakorlaton került sor. A munkát nagyban segítette, hogy az alegység gerincét a hajdani Harci Támogató Zászlóalj páncéltörő rakétaütegének tapasztalt altisztjei és legénységi állománya adta. A több éves tapasztalat és a folyamatos gyakorlás végül beérett; az osztály a lövészeteket „KIVÁLÓ” eredményekkel hajtotta végre. Bár a célt az alegység elérte, számos hiányosság is feltárásra került, megszabva a további fejlődés irányát.

Bár a hiányosságokat kiküszöbölték, az újonnan alakult alegységnek 2012-ben más téren is helyt kellett állnia: a frissen bevonuló Önkéntes Műveleti Tartalékosok kiképzésében oroszánrészt vállalt. A főleg nyugállományú főtisztekből verbuválódott szakaszok kezdetben fenntartásokkal fogadták azt a helyzetet, hogy egy alacsonyabb állománykategóriájú katona határozza meg számukra feladatokat, azonban látva az altisztek rátermettségét és szakmai felkészültségü-

ket, hamar alkalmazkodtak a kialakult helyzethez. Végül a kiképzés – kiképző és kiképzett bajtársias kapcsolatával –, eredményesen zárult. Az alakulat akkori parancsnokának már-már mottóvá vált szavaira hivatkozva („A nyertes csapaton nem változtatunk!”), az osztály 2013-ban is végrehajtott egy ÖMT kiképzést. Ez alkalommal is helyt állt. A szerzett tapasztalatokat kamatoztatva a 2014-es kiképzést már mentorcsoporttal segítette, hasonlóan jó eredményekkel.

A 2013-as év további két kihívást tartogatott: az „ÖSSZHANG 2013” és az „ACTIVE GUARDIAN 2013” gyakorlatokat, ahol mind a törzs, mind az alegységek megmérettettek és felkészültnek találtak.

Az év nem múlt el katasztrófák nélkül; a márciusi hó helyzet, majd az azt követő olvadás során a víztömeg újabb kihívás elé állította az alegység katonáit. A katonák parancsnokként, végrehajtóként, váltásban dolgoztak a gátakon, hogy a polgári lakosság javait óvják. Az eredmények magukért beszélnek: a Duna végül visszavonult és csapataink visszaállították az eredeti helyzetet.

2014 első hónapjaiban megkezdődött a KFOR-11 kontingens felkészítése is, melyben az osztály – feltöltöttségéhez képest – jelentős szerepet vállalt.

Ezzel párhuzamosan az alegység összekovácsoltsága újra felmérésre került a „TAVASZI ÁTTÖRÉS 2014” gyakorlat során, amikor egy szakasszal a lövész zászlóalj-harcsoport közvetlen tűztámogató erőibe integrálva, velük együttműködésben kellett harcászati feladatokat végrehajtani. A komplex foglalkozás során a szakasz kiváló lőeredményeket ért el.

A gyakorlat tartogatott még egy kihívást az állománynak. A Magyar Honvédségben évtizedek óta nem hajtottak végre PET-MZO (Páncél Elhárító Tartalék Mozgó Záró Osztag) feladatot. Ezekben a műveletekben a páncéltörő erők szorosán együttműködnek a tábori tüzéséggel, a műszaki erőkkel, a harckocsi-alegységekkel, valamint (a műszaki zárok telepítésének biztosítására) kijelölt lövész csapatokkal. Az egészen 2014-ig példa nélkül álló feladatot az osztály állománya kiváló eredménnyel teljesítette.

Még ki sem aludt a tűz a lőtéren, amikor egy szakaszt a Holt-Tiszára vezényeltek, hogy részt vegyen a „SZENTESI FOKOS 2014” gyakorlaton. A gyakorlat során – évek óta példa nélkül – vízre bocsátották a BRDM-2 harcjárműveket, hogy a folyón átkelve gyakorolják a vízi akadályok leküzdését. A tapasztalatlan állománynak már az átkelés is kihívást jelentett, ezt azonban tovább nehezítette, hogy a mozzanatot kötelékben, az alakzatot tartva is végre kellett hajtani. A nehézségek ellenére a gyakorlat balesetmentes és eredményes volt.

2014 augusztusában a KFOR-11 állománya megkezdte a missziós feladatok ellátását, így az otthonmaradó katonákat az osztály egy, ideiglenes alegységbe szervezte.

Az osztálytörzsnek kevés idő jutott a fellélegzésre: a felkészülést követően a „SOMLYÓI SÁRKÁNY 2014/3” számítógéppel támogatott parancsnoki-és

törzsvezetési gyakorlaton vettek részt, ahol a NATO multinacionális környezetnek megfelelően, angolul kellett felkészültségükről számot adni. A gyakorlatot az NKE 2014. évi törzsiszti tanfolyamának résztvevői is megtekintették. A gyakorlatot – szinte magától értetődően – jó eredménnyel zárták.

A fent említett tanfolyam záró gyakorlatát szintén az osztály bázisán, a törzs szakmai segítségével hajtotta végre, és amelyet az ÖHP parancsnok-helyettese is megtekintett.

A fentiek mellett természetesen az osztály számos, a működéséhez és a dandár megfelelő működéséhez elengedhetetlen feladatot hajtott idáig végre. A csekély feltöltöttségű, de elhivatott állománynak köszönhetően az alegység eddig minden alkalommal pozitív eredménnyel vette az előtte álló akadályokat. Legnagyobb problémáját az egész Honvédségre jellemző elavult eszközpark és az alacsony létszám jelenti.

Remélhetőleg ezek az állapotok hosszú távon javulni fognak. Addig azonban ez a fiatal alegység, a 36. Páncéltörő Rakétaosztály itt lesz és teszi a dolgát. Hitel, becsülettel.

Gál Sándor százados
Vétek Miklós főhadnagy

BESZÁMOLÓ A GÁBOR ÁRON TŰZÉR BAJTÁRSI EGYESÜLET 2014. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

A GÁTBE 2014. évi tevékenységét a 2013. év november 14-i „rendkívüli közgyűlésen” hozott döntések és határozatok alapján végezte.

Az előző elnökünk (Békési Zoltán ny. ezredes) betegségére és családi problémáira hivatkozva lemondott elnöki tisztségéről. Helyette új elnököt kellett választani. A tagság úgy döntött, hogy a leköszönő elnök helyett Szabó Zoltán ny. alezredes legyen az új elnök. Szabó Zoltán ny. alezredes csak ideiglenes jelleggel fogadta el az elnöki tisztséget. Az elnöki kinevezéshez szükséges okmányokat (a Közgyűlés jegyzőkönyvét, elfogadó nyilatkozatokat, a telephelyre stb.) megküldtük a Budapest Fővárosi Törvényszéknek. A Törvényszék elfogadta a megküldött okmányokat és jóváhagyta Szabó Zoltán ny. alezredes kinevezését Sajnos rossz címzés miatt a jogerős kinevezést (csak hosszú utánjárás után) április hónapban kaptuk meg. Ezért kiestünk abból a lehetőségből, hogy még az új (civil szervezetekre vonatkozó) törvények hatályba lépése előtt beadjuk az új alapszabályunkat. (Új „Alapszabályt” kellett készítenünk, mert megváltozott az egyesületünk címe és a vezetésben is változások történtek.)

Az előző elnök az egyesület minden anyagát kivitte Nagymarosra (mert a régi székhelyünkre már 2012-ben a (Stefánia út 34.sz alatti Stefánia Palotába) nem kaptuk meg a „befogadási nyilatkozatot”, így Békési Zoltán ny. ezredes kénytelen volt saját nagymarosi lakásába az egyesületet bejelenteni. Az új elnök hivatalos kinevezése után be kellett hozni a Nagymaroson kint lévő anyagokat, keresni kellett egy olyan helységet ahol a (nem minden napi munkához szükséges anyagokat tárolni tudjuk. A XIII. kerületi önkormányzat biztosított számunkra lehetőséget. Ezen ügyek elintézése után felvettük a kapcsolatot a MagNet bankkal és a NAV-val. Közben sem tétlenkedtünk, hanem elkezdtük a rendelkezésünkre álló anyagok alapján egy új „Alapszabály” megírását. A Fővárosi Törvényszék illetékes bírónőjével konzultálva rájöttünk, hogy önerőből nem tudjuk (jogi ismeretek hiányában) önállóan elkészíteni az új alapszabályt, ezért ügyvédet kellett fogadnunk.

A havi klubnapokat rendszeresen megtartottuk, köszöntöttük az aktuális születésnaposokat és névnaposokat, különösen kiemeltük „kerek” évfordulójukat betöltő bajtársaink és hölgytagjaink köszöntését.

Megemlékeztünk a „Doni áttörés” évfordulójáról, a Költészet napjáról, a Holokauszt áldozatairól. (Itt kell megemlítenem, hogy a Holokausztról egy érdekes beszámolót tartott Szőnyi Pál Tibor bajtársunk.)

Egyesületünk továbbra is részt vesz a „Nagykátai Kossuth Lajos Hagymányörző Egyesület” támogatásában és egyes tagjaink megtekintették a tápióbicskei ütközet 165. évfordulójára rendezett bemutatót. A bemutató alkalmából Dr. Tózsér Gábor ny. alezredes bajtársunk fényképkiállítást rendezett a nagykátai városi könyvtárban.

Egyesületünk részt vett a Budapesti Nyugállományúak Klubja szervezésében a különböző városlátogatásokon és múzeumok megtekintésében.

Részt vettünk a Hadtörténeti Intézet és Múzeum által szervezett előadásokon.

Augusztus hónapban köszöntöttük a 99. életévét betöltött Mesterházi Gyula ny. ezredes bajtársunkat.

Mivel a nyári (júniusi és augusztusi) hónapokban nem tartunk klubnapokat ezért csak a szeptemberi klubnapokon tudunk megemlékezni az I. Világháborúról és az ott elesett katonákról.

Egyesületünk megvett a „100 éves a magyar tüzérség” kiadványokból 2 példányt és dedikáltattuk a szerzőkkel.

Egy nagyon agilis ügyvédnö segítségével elkezdjük az új „Alapszabály” kidolgozását és létrehoztunk egy jelölőbizottságot akik feladata az új tisztségviselőkre javaslatétel.

Megbeszéltük, hogy milyen napirendi pontok kerüljenek be a meghívókba és mikor tartjuk meg a „Tisztújító Közgyűlést”.

A „Tisztújító Közgyűlés” november 13-án került megrendezésre. A Közgyűlésen beszámolót tartott az elnök a 2014 évben végrehajtott feladatokról, az Alapítvány elnöke ismertette az alapítvány helyzetét (az alapítvány megszüntetése folyamatban van, mert senkitől nem kapunk támogatást és nem rendelkezünk megfelelő pénzügyi szakemberrel, aki megfelelné az új jogszabályok által megkövetelt követelményeknek.).

Bartók Sándor bajtársunk ismertette az egyesületünk pénzügyi helyzetét. A beszámoló után az egyesület elnöksége lemondott és az elnök felkérte a jelölő bizottság elnökét, hogy ismertesse javaslatát az új vezetőségre.

Jelölésre került: elnöknek Gázsó Imre ny. ezredes; általános elnökhelyettesnek: Rácz László ny. alezredes; titkárnak: Bartók Sándor ny. alezredes.

A jelöléseket a tagság nagy többséggel elfogadta. Ezután el lehetett kezdeni az új „Alapszabály”, a jegyzőkönyv és a hozzátartozó okmányok elkészítését.

Az elkészített okmányokat az ügyvédnö vállalta, hogy személyesen intézi a Fővárosi Törvényszéknél.

December 3-án részt vettünk a Zrínyi Laktanyában lévő „Borbála” szobor koszorúzásán és az azt követő baráti beszélgetésen. December 5-én a tagságunk egy része részt vett a tatai dandárnál megrendezésre került Borbála-napi „tüzérvavatáson” és az azt követő fogadáson.

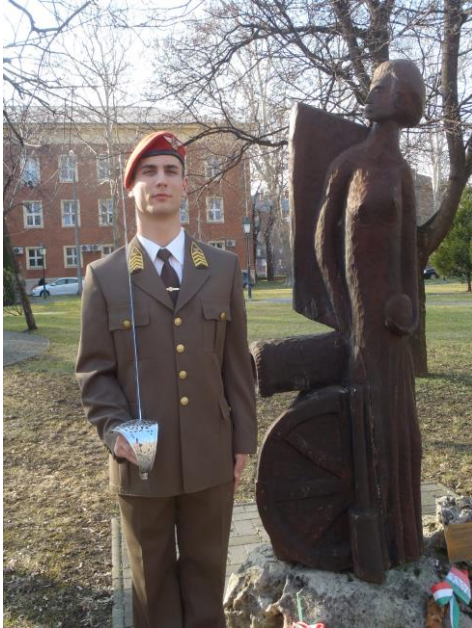
December 14-én tartottuk meg az év utolsó klubnapját, kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kívántunk egymásnak.

(Most az egyesületünknel a napi ügyek intézését az új vezetés végzi, de amíg az új elnököt a törvényszék nem erősíti meg határozattal, a hivatalos ügyek intézését még a régi elnöknek kell ellátnia.)

Szabó Zoltán ny. alezredes
GÁTBE elnöke

A Borbála kard nyertese 2013-ban

Czipó Dávid honvéd tisztjelölt 1987. augusztus 6-án született Budapesten.



Középiskolai tanulmányait a hatosztályos ELTE Trefort Ágoston Gyakorlóiskola és Gimnázium falai között végezte el 2006-ban, majd matematika-fizika-informatika érdeklődése miatt jelentkezett a Budapesti Műszaki Főiskola mérnök informatikus szakára.

Kettő szemeszter után realizálódott benne, hogy másra vágyik, nem volt meg a hivatástudata a szakmához, ezért úgy döntött, pályát kell váltania. Különböző területeken próbálta ki magát, az elhatározás, hogy katonatiszt lesz, 2009-ben született meg. Mivel a felvételi jelentkezésről már lekésett, 2010-ben kezdhette meg a

tanulmányait az akkori Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem katonai vezető szakán.

A tanulmányi előírásoknak megfelelően a képzés első két évében általános katonai és vezetői képzésen vett részt. Már első év végén megismerte annyira a felsőbb évesek elbeszéléseiből a szakirányokat, hogy elhatározta, tüzéerként szeretné elvégezni az egyetemet. Tudta, hogy bár ez a szakirány jelenti a legnagyobb szellemi kihívást a katonai vezetői szakon, de éppen ezért itt lehet a legtöbbet profitálni a képzés hátralévő két évéből. Általában ezen a szakirányon kevés az „önkéntes”, de Czipó Dávid honvéd tisztjelölt volt az évfolyamában az első helyen, aki a tüzér szakirányt jelölte meg. Véleménynyilvánítás a történekről: „Egyáltalán nem bántam meg, hogy tüzérnek jelentkeztem, azt kaptam, amit vártam. Szigorú, de magas színvonalú oktatást, ami nem kizárólag a tüzér pályára készít fel, hanem arra az esetre is biztos alapot nyújt, ha netán egyszer letérnék a fegyvernemi pályáról. Ha újra választanom kéne, nem döntenék másképp.”

Harmadév elején sikeres felsőfokú katonai szakmai (3.3.3.3.) nyelvvizsgát tett angolból. Kimagasló tanulmányi munkájáért 2013-ban átvehette a Ludovika Akadémián alapított Borbála-kard másolatát, az Új Borbála-kardot Dr. Szabó Tibor alezredestől, a Műveleti Támogató Tanszék tanszékvezetőjétől és Imre Jenő ny. ezredestől, a Jó Magyar Tüzérekért Alapítvány kuratóriumának elnökétől.

Első beosztása az 5. Bocskai István Lövészdandár 62. Lövészászlóaljába szól, támogató szakaszparancsnoki beosztásba. Céljai között szerepel, hogy sikeresen beilleszkedjen, és megfeleljen a vele szemben támasztott követelményeknek.

Hivatásos pályájához sok sikert, erőt, egészséget kívánunk!

Izsák Dezső Alapítvány Kuratóriuma

Az Izsák Dezső alapítványi díj nyertese 2014-ben

Az Izsák Dezső emlékére alapított „A Jó Magyar Tüzérekért” alapítvány kiemagasló tanulmányi munkája alapján a 2014.06.01-én megtartott Kuratóriumi ülésen az 5/2014. számú jegyzőkönyvben Máté Imre hadnagy részére emléklapot, jelvényt adományozott és alapítványi támogatásban részesítette.



Máté Imre honvéd tisztjelölt 1991. november 8.-án született Kaposváron. Szülei 7 éves korában különváltak, azután édesanyja egyedülállóként nevelte. Jelenleg nővérel és édesanyjával él egy zselici kis faluban, Simonfán.

1998-tól a Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium és Általános Iskola tanulója lett. Általános és gimnáziumi tanulmányait ebben az iskolában végezte, végig kitűnő eredménnyel.

Tanulmányai során kezdetől fogva vonzódott a katonai hivatáshoz, így a gimnázium utolsó évében, első helyen

jelölte meg, az akkor még Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem katonai vezető szakát.

Az első kettő egyetemi év során sikeresen végrehajtotta az alapkiképzést a szentendrei Központi Kiképző Bázison, majd az általános képzést, az akkor már Nemzeti Közszolgálati Egyetem képzési rendszerében. A kettő év alatt igyekezett megismerni a választható szakirányokat, hiszen tanulmányi eredményei alapján több lehetősége is volt a szakirány választásnál. Végül a tüzér tisztjelöltek képzését találta a legszínvonalasabbnak, ezért önként választotta a fegyvernemet. Saját véleménye a tüzérségről: „Az első négy félévben világossá vált számomra, hogy a tüzér fegyvernem minőséget képvisel a Magyar Honvédség szűkös technikai és anyagi

lehetőségei között is, köszönhetően a tüzér tisztek és altisztek kimagasló szakmai felkészültségének, valamint az évszázados hagyományok lelkiismeretes ápolásának. Ezért, szerettem volna én is ehhez a közösséghez tartozni.”

Kimagasló tanulmányi eredményéért, és példamutató magatartásáért a harmadik évben emlékérmeket adományoztak számára, a negyedik év végére pedig kiérdemelte az Izsák Dezső Alapítvány által felajánlott díjat.

Első tiszti beosztását az 5. Bocskai István Lövészdandár, 3. Bercsényi Miklós Lövészszázalaj, 1. lövész század, támogató szakasz parancsnokaként fogja megkezdeni szeptembertől. Munkája során komoly segítséget nyújthat számára az egyetemi évek alatt elsajátított szakmai tudás, illetve a tüzérség iránti elkötelezettség.

Hivatásos pályájához sok sikert, erőt, egészséget kívánunk!

Izsák Dezső Alapítvány Kuratóriuma

A Borbála kard nyertese 2014-ben

Hernádi Máté honvéd tisztjelölt 1991. június 3-án született Veszprémben.



Tanulmányait a Veszprémi Rózsa Úti Általános Iskolában kezdte, majd a Vetési Albert Gimnázium ötosztályos általános gimnáziumi szakára járt, ahol sikeresen leérettségizett. A gimnáziumi évek alatt angol nyelvű középfokú komplex nyelvvizsgát szerzett.

Ezt követően jelentkezett az akkori Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem több katonai szakára, de elsősorban a katonai vezetői szakirány vonzotta, ahová 2011-ben felvételt nyert.

A négy éves képzés első két évében általános katonai vezető képzésben részesült, szakirányt csak a második félév végén kellett választania. A felsőbb éve-

sektől szerzett információk, a szüleivel való beszélgetések és saját tapasztalatai alapján döntött úgy, hogy a tüzér szakirányon szeretné tanulmányait tovább folytatni. Tisztában volt vele, hogy ezen a szakirányon a legmagasabbak az elvárások, a nagyfokú leterheltség mellett kevesebb lesz a szabadideje, mégis úgy gondolta, hogy az itt megszerzett tudását későbbi pályafutása során kamatoztatni tudja.

Az első év végén katonai szaknyelvi angol középfokú komplex nyelvvizsgát tett. 2014-ben kimagasló tanulmányi munkájáért átvehette az Új Borbála-kardot Dr. Szabó Tibor alezredestől, a Művelési Támogató Tanszék tanszékvezetőjétől és Dr. Mlinárik László nyugállományú alezredestől.

Hivatásos pályájához sok sikert, erőt, egészséget kívánunk!

Izsák Dezső Alapítvány Kuratóriuma